

LUNDS
UNIVERSITET
Socialhögskolan

Medias framställning av fenomenet icke-medborgare i Sverige innan valet 2022

En kvalitativ innehållsanalys av representationer av
icke-medborgare och sociala problem

Hamsa Muthena Rashid & Louise
Börjesson
Kandidatuppsats SOPB63
HT 2022

Handledare: Dawan Raaof

Abstract

Authors: Hamsa Muthena Rashid och Louise Börjesson

Title: Media's representations of non-citizens in Sweden before the election 2022 - a qualitative content analysis of representations of non-citizens and social problems.

Supervisor: Dawan Raaof

Assessor: Eva Palmblad

News reports about people being expelled from Sweden, even though they have lived in the country for several years, raises questions such as when a person can be seen as a member of the Swedish community. Even though they in some ways can be seen as a part of the community and being integrated, there seems to be more than just fulfill some of the criteria that are often talked about in regards to being integrated. This aforementioned criteria includes working, studying and paying taxes. The aim of this study was therefore to explore how non-citizens are being portrayed in the public debate and what kinds of social problems are being associated with them. By non-citizens we, in this study, mean individuals that in a national, ethnical, and cultural regard can be seen as “the others”. This is then according to an understanding that there are mechanisms that lead to individuals being seen as included or excluded in the national community. The method chosen for this study is a qualitative content analysis where we have studied editorials from four newspapers published during the three months before the Swedish election. In analyzing our results, we have used Carol Bacchi's theory “What’s the problem represented to be?”. This has given us tools to reach an understanding of how problems are being represented, underlying assumptions behind these representations, silences in the representations and which effects are being produced by them. This study found that there is a difference between how non-citizens are being portrayed in different newspapers, that we can see derives from their different ideological belongings. What the different representations have in common is that an understanding of non-citizens as something problematic can be seen and that they continuously are being associated with some kind of social problem. The big difference can be seen in who is being held responsible for these problems, either the individuals or the lack of political or societal actions. We have in this study attempted to highlight the importance of critically reviewing problem representations and how they affect our understanding of different phenomena.

Key words: non-citizens, What’s the problem represented to be?, problem representation, media representation, social integration.

1 Inledning och problemformulering	1
1.1 Syfte	3
1.2 Frågeställningar	3
2 Kunskapsläge	4
2.1 Medias framställning av fenomenet icke-medborgare	4
2.2 Fundamentala rättigheter för icke-medborgare	5
2.3 Integration och svenskhet	6
3 Metod	8
3.1 Metodval	8
3.2 Urval och material	8
3.3 Fördelar och begränsningar	10
3.4 Bearbetning och analysförfarande	11
3.5 Tillförlitlighet	12
3.6 Forskningsetiska överväganden	13
3.7 Förförståelse	13
3.8 Arbetsfördelning	13
3.9 Sökförfarande	14
4 Teori	14
4.1 What's the problem represented to be?	14
4.1.1 Konceptuella logiker	15
4.1.2 Binärer	16
4.1.3 Kategorier	16
4.1.4 Tystnader	16
4.1.5 Effekter av problemrepresentation	17
5 Analys	17
5.1 Fråga 1: Hur representeras problemet?	18
5.1.1 Representation av sociala problem	18
5.1.2 Representation av icke-medborgare	20
5.2 Fråga 2: Vilka underliggande antaganden finns för denna representation av problemet?	21
5.2.1 Vilka ska vi hjälpa?	21
5.2.2 Lojalitet	22
5.2.3 Rättigheter	23
5.3 Fråga 3: Vad är lämnat oproblematiserat i problemrepresentationen? Var är tystnaderna? Kan problemet ses annorlunda?	25
5.3.1 Identitet och svenskhet	25
5.3.2 Segregation	27
5.4 Fråga 4: Vilka effekter skapas genom denna representation av problemet?	28
5.4.1 Diskursiva effekter	29
5.4.2 Subjektiviseringseffekter	29
5.4.3 Upplevda effekter	31
5.5 Resultat	32

6 Avslutande diskussion	33
Referenser	36
Bilaga 1. Kodschema	41

1 Inledning och problemformulering

”Mehvan Mohammed har varit i Sverige i 20 år, här har han jobbat och bildat familj. Mamma Jihan jobbar som barnskötare i förskolan, barnen Sheila, 9 och Milan, 7 går i skolan” (Dagens Nyheter 2021). Etablering, integration, arbete är ord som kan ses uttryckas i såväl politiken som den mediala debatten kring individer med utländsk härkomst som kommer till Sverige. Att lära sig språket, ha ett arbete, fungerande skolgång och att betala skatt är sådant som kan ses vara förutsättningar för att bli en del av Sverige och det svenska. I fallet med Mehvan och hans familj skulle detta kunna ses vara uppfyllt, men efter tjugo år i Sverige ska familjen ändå utvisas. Även Chancelvie utvisades efter att ha spenderat halva sitt liv, elva år, i Sverige (SVT 2022). Hon har fokuserat på att lära sig svenska och tappat sitt hemspråk, har tagit studenten och har ett fast arbete. *”Chancelvie Lelo berättar att hon blev rädd då hon förstod att hon skulle utvisas själv till Kongo, ett land som hon inte längre har något kontaktnät i och där hon inte längre kan språket”* (SVT 2022). Både Mehvan och hans familj och Chancelvie har den gemensamma nämnaren att ha uppfyllt en del krav som ofta nämns som grundläggande för att anses vara integrerade och en del av Sverige. Dock har de även den gemensamma nämnaren av ett uteblivet svenskt medborgarskap vilket gör att deras närvaro i landet och rätten till den kan tas ifrån dem. I de här fallen trumfar lagen etablerandet i Sverige och de tvingas lämna landet. Shen och Xia (2022) har studerat social integration och dess betydelse i samhället. De lyfter att viktiga aspekter av social integration består av ekonomiska, kulturella och psykologiska ståndpunkter. När migranter har anpassat sig till dessa aspekter så kan man uppnå acceptans från samhället. Det här kan ge upphov till funderingar kring när en individ kan anses vara svensk och vilken rätt individer har till olika rättigheter som icke-svenska medborgare. Kring vad som utmärker svenskhet lyfter Kallenberg och Sigvardsson (2019) vad som kan anses vara svenskt. De lyfter att det inom det svenska samhället finns ett gemensamt tänkande som kan definiera vad vi anser vara svenskt. Kopplat till det tänkandet kan vara den grundläggande rätten att gå i skolan, fria högtider och att vara demokratisk. Vad som definieras som jämställdhet och hur det kan uppnås kan det också ses finnas gemensamma “svenska” tankar kring. Det här tyder på att det kan finnas fler faktorer än arbete, studier och språkkunskaper som avgör hurvida en individ ses integrerad och ges en rätt att vistas i Sverige och inte längre kunna exkluderas (Fejes och Dahlstedt 2020). En del skulle hävda att Mehvan och Chancelvie har uppnått vad som krävs

för att erhålla ett medlemskap och en rätt att tillhöra Sverige, att de är såväl integrerade som inkluderade. Att de gjort sitt för att bli en del av Sverige. Men kanske kan det vara, som Kallenberg och Sigvardsdotter lyfter, andra faktorer som exempelvis levnadssätt som gör att de inte ses inkluderade.

Diskussionen och debatten kring migration- och flyktingpolitik, segregation, utanförskap och integration kunde ses intensifieras i media under månaderna inför höstens val. Olika ståndpunkter och värderingskonflikter fyllde såväl politiska som mediala debatter. Bakomliggande för olika ståndpunkter skulle kunna ses tillhörande olika politiska ideologier som betonar lojalitet respektive solidaritet som grundläggande utgångspunkter när vi talar om människors rättigheter. Beroende på vilken av dem man väljer att ställa sig bakom kan det även påverka vems främsta ansvar och skyldighet det är att individer integreras och kan ses tillhöra det svenska samhället, vilket kan ses antingen tillhöra statens eller individens ansvar.

De nationella gränserna kan ibland tyckas avgörande när det handlar om vilken tillgång en individ har att få dem tillgodosedda. Synen på nationell identitet och medborgarskap kan förklaras genom en uppdelning i etnos och demos (Borevi 2002). Etnos kan ses tillhöra en härstamningsprincip som handlar om en etnisk förståelse om den nationella gemenskapen, medan demos är i enlighet med en territorialprincip som är mer accepterande till att vem som helst kan bli en del av den gemenskapen utifrån vissa medborgerliga kvalifikationer, som att göra sin medborgerliga rätt. I den senare modellen dit Sverige hör förväntas man ha sin grund i demos. Men trots att individer kan ses "göra rätt för sig", som i fallet med Mehvan och Chancelvie, tycks det finnas andra faktorer som spelar in kring vem som anses erhålla en rätt att vistas i Sverige och anses tillhöra den gemenskapen. Men vilka är dessa faktorer? Kring hur dessa individer framställs kan media sägas vara en viktig aktör. För att fånga detta fenomen kommer vi i denna uppsats använda oss av fenomenet icke-medborgare och menar med det individer som definieras ha ett annat ursprung än svenskt, med förbehåll om att vi är medvetna om att dessa individer lika gärna kan ha ett svenskt medborgarskap. Vanligtvis refererar begreppet icke-medborgare till personer som saknar medborgarskap, dvs. den rättsliga samhörighet en individ har med en viss stat och dess befolkning, men i denna uppsats uppfattar vi icke-medborgare i en vidare mening. Med icke-medborgare ska det här förstås individer som i nationellt, etniskt och kulturellt avseende betraktas som "den andre" eller "den icke-svenske". Icke-medborgare definieras alltså i denna uppsats som ett fenomen och inte som en kategori, och vi vill här undersöka vilket innehåll detta fenomen förses med i en

medial arena. Det är alltså fenomenet icke-medborgare vi är intresserade av i denna undersökning och hur detta fenomen konstrueras.

Utifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv kan sättet vi pratar om individer, grupper och sociala problem påverka vår förståelse av dem, och vi kommer här i vår undersökning av konstruktionen av icke-medborgare utgå från ett socialkonstruktivistiskt perspektiv. Här kan den mediala debatten och nyhetstidningar ses ha en betydande roll för konstruktionen av individer och grupper. Vi har därför valt att undersöka hur fenomenet icke-medborgare framställs i ledartexter i olika nyhetstidningar för att kunna synliggöra hur det pratas om icke-medborgare och vilka eventuella sociala problem de förknippas med. Detta med en strävan efter en större förståelse för de mekaniker som gör människor till inkluderade respektive exkluderade.

1.1 Syfte

Syftet med vår uppsats är att undersöka hur fenomenet icke-medborgare framställs i den offentliga debatten. Detta utifrån hur individer kan ses inkluderas och exkluderas i den nationella gemenskapen.

1.2 Frågeställningar

1. Hur framställs icke-medborgare i media?
2. Vilka sociala problem kan ses förknippas med icke-medborgare och hur representeras dessa sociala problem?

2 Kunskapsläge

2.1 Medias framställning av icke-medborgare

Agovino, Carillo och Spagnolo (2022) skriver om det ökade motståndet mot invandring och den växande radikaliserings av åsikter kring frågan bland olika länder. De undersöker hur nyhetsrapportering i media och individers åsikter kring frågan hänger samman. Här lyfts att individers tidigare attityder och ståndpunkter samt tilliten till massmedia påverkar vilken effekt mediernas nyhetsrapportering har. De finner även att rapportering som framhåller en negativ syn på invandring dämpar positiva attityder kring frågan bland de som har en hög tillit till medierna. Samtidigt visar resultaten att bland den gruppen som har låg tillit till medierna innebär rapportering kring invandring att deras ursprungliga politiska ståndpunkter stärks (se även SOU 2017). Här framhålls att en omfattande rapportering av invandring kan leda till alarmism genom att skapa en uppfattning om att fenomenet är ur kontroll. Effekten förstärks därmed om invandring framställs på ett negativt vis. De lyfter även arbetsmarknaden som en påverkande faktor kring individers attityder till frågan och finner att hög arbetslöshet kan skapa en negativ inställning till invandring på grund av konkurrens om arbeten.

Medias och nyhetsrapporteringens påverkan på hur vi uppfattar och förstår det som händer runt oss framhåller även Theorin (2019; 2021). Hon betonar medias omfattande betydelse då det för många är den främsta informationskällan om politik. Kring våra föreställningar och vår förståelse av olika företeelser och fenomen kan media därför sägas ha en betydande roll. Beroende på val av källor för de texter vi läser kommer därmed våra föreställningar om en viss grupp eller individ påverkas av detta. Theorin för fram att det tenderar att finnas en generell mer negativ attityd gentemot invandring från länder som har en kultur, religion och etnicitet som ses vara långt ifrån vår egen då detta kan ses som ett möjligt hot. Hon undersöker hur människors inställning till invandring påverkas av vilket material som presenteras. Hon finner att negativ rapportering kring invandring kan trigga negativa attityder och positiv rapportering kan skapa en positiv inställning till frågan.

I SOU (2006) lyfter Brune uttryck kring diskriminering och rasism samt inkludering och antirasism utifrån att studera innehållet i olika nyhetstidningar under en period. Syftet är bland annat att visa om och hur dessa bidrar till skapandet av ett ”vi” och ”dem”. Här framhålls bland annat tidningarnas ledarsidor höga status då de anses vara av stor vikt när det gäller den

offentliga politiska debatten. Resultat av hennes undersökning visade sig bland annat i att rapportering från de olika tidningarna till viss del skiljer sig åt. Exempelvis diskuterade flertalet ledarskribenter i den oberoende liberala Sydsvenskan kriminalitet i ett område och kopplade det till invandring och integration, samtidigt som det tydligare i den oberoende socialdemokratiska Aftonbladets ledarsidor framkom ett människorättsperspektiv där fokus mer låg på kritik av politiken när liknande teman berördes. Hon identifierar ett skapande av ett avvikande ”dem” som samtidigt skapar en idealiserad svensk identitet (se även Aalberg, Iyengar & Messing 2011). Av detta kan förstås att när rapportering sker kring exempelvis ”invandratäta områden”, och detta uttryck genomgående sätts i samband med exempelvis brottslighet och olika sociala problem och sådant genomgående görs kan det ses vara stereotypifierande. Stereotypiserade teman kan sedan återanvändas och efter upprepande sådan rapportering har till slut en bild skapats av dessa ”invandratäta områden” och läsaren förstår, på grund av redan etablerad kunskap, implicit att ”invandratäta områden” förknippas med en viss typ av problematiska företeelser och fenomen (se även Schemer 2012). Vidare lyfter Brune den diskursiva förändring hon beskriver sker kring olika begrepp och som gör att ett uttryck som tidigare betraktades neutralt kan anta negativa associationer, dessutom kan negativa beskrivningar ses genom uttryck som omänskliggör individer, som exempelvis uttrycket ”invandrarvåg”. Detta identifieras som ett uttryck för diskursiv diskriminering vilket kan ses inte bara genom att återkommande framställa en grupp eller individer som problematiska, utan även genom uteblivandet av rapportering kring rasism och diskriminering vilket gör att ”deras” perspektiv uteblir.

2.2 Fundamentala rättigheter för icke-medborgare

Koehler (2016) ställer sig frågan vad som hänt med flyktingars fundamentala rättigheter. Hon menar att det finns en alarmistisk diskurs kring flyktingkrisen och framhåller samtidigt det problematiska kring att kalla det för en flyktingkris. Detta då användandet av ordet kris hänvisar till belastningen det innebär för länderna som tar emot dem. Ordet kris riskerar att underminera faktumet att tusentals individer varje dag riskerar sina liv för att nå Europa. Att människor tvingas fly är ingen ny företeelse och Koehler betonar att det som nu gjort att det uppmärksammas i den grad det gör är att flyktingar nu börjat söka sig till höginkomstländer. Vidare menar hon att akuta åtgärder är nödvändiga samtidigt som de rikare länderna har övergett sina förpliktelser om att tillgodose mänskliga rättigheter och social rättvisa (se även Herz, Andreasson & Andréasson 2022). Detta kan ses beröra oro och ignorerar faktumet att människor flyr för att söka säkerhet, och Koehler för fram att det här behöver betonas

tillsammans med att detta är individer med rättigheter och behov som behöver skyddas och vi behöver skapa mer rättvisa rättigheter och inkluderande sociala policys.

Lundberg och Spång (2016) kopplar Arendts tankar kring rätten till rättigheter till den nutida utsatthet som finns för irreguljära migranter (se även Bexelius 2011). De lyfter tre tolkningar av Arendts idéer kring gruppens rättigheter vilka är: avsaknad av att uppfylla de mänskliga rättigheterna, exkludering från politiskt handlande samt möjlighet att gemensamt handla och utforma förutsättningar för jämlikhet och frihet. Även här ser de hur tillgången till rättigheter inte grundar sig i enbart faktumet att vara människa utan kräver även ett medborgarskap och en tillhörighet till en gemenskap. Rättigheter garanterade genom dokument och de rättigheter som individer i praktiken ges sammanfaller nödvändigtvis inte. Ett sätt detta belyses på är genom ett exempel där en irreguljär migrant vittnar om sin rädsla att söka sjukhusvård då det innebär en risk att upptäckas och utvisas. Rätten till sjukvård finns fastställt i bland annat FN:s konvention om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter, men att göra anspråk på denna rättighet i praktiken är inte utan risk för konsekvenser. Utvisningsbarheten kan ses som ett sätt för staten att påminna om sin gränskontroll och makt och är en orsak till gruppens begränsade möjlighet till trygghet.

2.3 Integration och svenskhet

Shen och Xia (2022) skriver om social integration i Kina och den rörliga kinesiska befolkningen. De har utformat ett femdimensionellt index som mäter fysisk anpassning, ekonomisk integration, social anpassning, identitet och psykologisk integration för att mäta befolkningens grad av social integration. Dessa utgör olika mätstockar för integration. Den fysiska dimensionen handlar om att anpassa sig till det som finns i den fysiska miljön, exempelvis klimatet och lokala matvanor. Den ekonomiska dimensionen handlar om att ha tillräckliga ekonomiska tillgångar för att anpassa sig till det omgivande samhället. Social anpassning utgörs av faktorer som arbete och bostadsförhållanden. Identitet handlar om att individens identitetsskapande och huruvida hen ser sig som en del av lokalbefolkningen eller en ”outsider”. Enligt vår tolkning av detta resonemang kan ansvaret för integration ses, i alla fall till vissa delar, falla på individen själv. Vad har då det offentliga för ansvar för integrationen? EU-kommissionen (2022) redogör för delar av integrationsprocessen som faller under det offentliga ansvar. Till exempel genom Arbetsförmedlingen som administrerar Etableringsprogrammet som syftar till att nyanlända ska lära sig svenska, arbeta och bli självförsörjande. Kulturdepartementet ska förebygga och bekämpa diskriminering.

Länsstyrelsen ska samordna regionala och lokala integrationsåtgärder och kommuner ansvarar för boende och språk- och samhällsorienteringskurser.

En annan viktig del av integrationsprocessen kan ses vara att anpassa sig till den rådande kulturen med dess normer och värderingar. Vad som förknippas med begreppen Sverige och svenskhet skiljer sig troligen mycket åt beroende på vem som tillfrågas. Kallenberg och Sigvardsson (2019) har studerat material som används i kurser som erbjuds alla nyanlända flyktingar i Sverige. Kurserna kallas samhällsorienteringskurser och syftar till att undervisa kring grundläggande kunskaper om Sverige och samhället och definieras som en integrationsinsats. Enbart utifrån faktumet att kurserna gått från att kallas ”samhällsinformation” till ”samhällsorientering” kan ses illustrera en idé om nyanlända som ansvariga för sin integration genom att implicit lägga ett ansvarstagande på individen. Det kan ses vara i enlighet med att gå från en omhändertagande till en ansvarstagande integrationspolitik och nyliberala tankar om aktivering, krav på motprestationer och villkorade rättigheter, vilket de menar är i enlighet med nutida integrationspolitik. Grunden i utbildningen är förmedling av svenska grundläggande värden och genom att introduceras för svenska värderingar och normer ska individen kunna integreras. Kallenberg och Sigvardsson lyfter bakomliggande tankar för detta som att se utanförskap och segregation som ett hot som kan förebyggas genom gemensamma värderingar och normer. Angående vad som uttryckligen sägs i materialet kan delaktighet i föräldraskap, demokrati, sexuella förhållanden, samboskap, jämställdhet och samhällets ansvar för äldre vara teman som ses framträda. Framhållande av normer kring dessa teman, exempelvis att vuxna tar ansvar för samhället genom att vara delaktig i det eller att det är vanligt att ha sexuella relationer utanför äktenskapet, kan ses spegla tankar kring att mottagaren av materialet inte kommer från en kultur där samma normer finns. Våld är ett annat ämne som berörs och beskrivs finnas i alla länder och kulturer, dock finns en vinkling kring hur detta presenteras. “Genom att använda begreppet hedersvåld förläggs problem med våld i nära relationer utanför majoritetsbefolkningen. Genom att säga att det är vanligast i kollektivistiska samhällen, när Sverige beskrivs som individualistiskt, förläggs problemet till ‘osvenska’ sammanhang, inom eller utanför landets gränser” (Kallenberg & Sigvardsson 2019:88). Detta exemplifierar hur konstruktionen av Sverige och det svenska görs och hur ett meningsskapande mellan ”vi” och ”dem” görs. “Genom att inte skriva fram diskriminering på etnisk grund som ett socialt problem i Sverige görs också Sverige till en vit och enhetlig nation, och att vara svensk likställas med att vara vit” (Kallenberg & Sigvardsson 2019:91). Således tyder detta på ett

konstruerande och framhållande av Sverige och vad svenskhet innebär. Bland detta kan demokrati, jämställdhet och individualism ses framträda. Riser (2013) lyfter ett annat perspektiv kring svenskhet vilket är skyldigheter och lojalitet. Han menar att skyldigheter har individer på grund av medborgarskapet, medan lojalitet finns gentemot samhället. Erez (2020) lyfter även lojalitet och identifierar hur det kan vara problematiskt för individer med olika nationaliteter.

3 Metod

3.1 Metodval

Bryman (2018:454) för fram kvalitativ metod som mer inriktad på ord än siffror, till skillnad från den kvantitativa. Den kvalitativa metoden lägger tonvikten på hur en förståelse av den sociala verkligheten är baserat på människors tolkningar. Därav motiveras valet av den kvalitativa ansatsen för den här uppsatsen då det ligger i linje med våra frågeställningar och syftet med den. I denna uppsats gör vi en kvalitativ innehållsanalys ur ett socialkonstruktivistiskt perspektiv. Den kvalitativa innehållsanalysen är lämplig för att systematiskt kategorisera texter med hjälp av kodning av dem (Boréus & Kohl 2018:50). Vidare framhåller Boréus och Kohl (2018:53f.) att det är en metod lämplig för undersökningar av värderingar kring något fenomen eller företeelse i olika källor, för att jämföra olika texter och kan användas för att synliggöra olika innehåll och analysera hur något framställs. Därav såg vi det vara en lämplig metod att använda då vi genom att applicera detta på materialet skulle kunna uppnå syftet med uppsatsen. En fördel vi kan se att den kvalitativa innehållsanalysen har medfört är en manuell kodning av materialet vilket gjort att vi kunnat fånga ett större material som vi inte ser att en datoriserad sökning i det här fallet kunnat göra. Det har gjort att vi tillsammans läst över hundra ledartexter och ser därmed att vi fått en bred blick över samt förståelse av fältet. Boréus och Bergström (2018:58f.) lyfter vikten för en kvalitativ innehållsanalys att kunna se texter i sitt sammanhang och kontext, och det ser vi har kunnat möjliggöras genom den här breda överblicken över fältet.

3.2 Urval och material

Vi har valt att undersöka ledartexter från fyra olika nyhetstidningar vilka är Göteborgs-Posten, Dagens Nyheter, Aftonbladet och ETC. Valet av tidningar gjordes utifrån deras ideologiska

hemvist där vi ville uppnå en representation av olika sådana. Dagens Nyheter och Göteborgs-Posten beskriver sig vara oberoende liberala, Aftonbladet beskriver sig som oberoende socialdemokratisk och ETC som oberoende med röd och grön politisk färg. Via undersökning av fältet och genomläsning av en mängd texter kom vi fram till att fenomenet icke-medborgare omfattar en stor variation i benämningen av individer som kan ses tillhöra det, och av denna anledning behövde vi använda oss av andra begrepp för att identifiera den grupp som vi ser faller under fenomenet icke-medborgare. Med utgångspunkt i Ocasts (2022) lista över Sveriges största nyhetstidningar gjordes urvalet av tidningar vi ville använda. Varför vi valt att använda oss av ledartexter är på grund av att där uttrycks tidningars eller ledarredaktionens politiska åsikter och vi kunde därmed besvara frågan om hur fenomenet icke-medborgaren framställs ur olika perspektiv utifrån olika ideologiska hemvister. Tidsperioden vi valt att avgränsa undersökta texter till är mellan 1 juni och 10 september i år 2022. Detta då det den 11 september var val i Sverige och tiden innan valet var en period då politiska frågor, inkluderat sådana som rör det ämne vi i uppsatsen vill behandla, flitigt diskuterades i media. Vi fann det därför vara en gynnsam period för att undersöka hur olika frågor, sociala problem och individer framställs och representeras.

I ett första stadie ville vi urskilja alla ledartexter som uppmärksammade det ämne som är relevant för uppsatsen. Efter att ha undersökt fältet och läst en mängd texter insåg vi att den grupp vi ville fånga omnämns på en mängd olika sätt och gjorde bedömningen att vi med hjälp av sökningar på Mediaarkivet, som annars kan vara ett lämpligt sökverktyg för att söka information i nyhetstidningar, inte skulle lyckas hitta alla texter som skulle kunna vara av relevans. Därav gick vi manuellt igenom listor över alla publicerade ledarartiklar på respektive nyhetstidnings webbplats som var publicerade under aktuell tidsperiod. Vi gjorde en kodningsinstruktion där vi letade efter texter som antingen innehöll ord som ”migration”, ”medborgare”, ”rättigheter”, ”flykting” eller ord vi kunde se relaterar till dem. Vi delade upp nyhetskällorna till att undersöka en var från de två olika ideologiska hemvisterna. Detta resulterade i 22 stycken ledartexter från Aftonbladet, 24 från Göteborgs-Posten, 30 från Dagens Nyheter och 27 från ETC.

I ett andra skede gjorde vi en närmare genomläsning av texterna och fann att många av dem inte var av relevans då de främst eller enbart handlade om kritik av enskilda politiker, partier, politiska sakfrågor eller samarbeten mellan partier. Efter att ha sållat bort sådana återstod sex

stycken texter från Aftonbladet, sju från Göteborgs-Posten, nio från Dagens Nyheter och elva från ETC.

På grund av tidsbegränsningen för uppsatsen bedömde vi att tre texter från varje tidning skulle utgöra ett lämpligt antal för vår undersökning. Vi valde därför, i nästa steg, ut tre texter från respektive tidning som vi ansåg tydligast innehöll ett framställande av fenomenet icke-medborgare. Detta gjordes efter att vi båda läst samtliga texter och kom gemensamt fram till tre stycken från varje tidning som vi ansåg vara mest tillfredsställande utifrån frågeställningar, syfte och kodningsinstruktion.

3.3 Fördelar och begränsningar

Vår ursprungliga strävan var att välja de två största dagstidningarna samt de två största kvällstidningarna tillhörande olika ideologiska hemvister. Dock begränsades urvalet av att vi inte hade tillgång till äldre publicerade ledartexter i vissa nyhetstidningar, samt att vissa kräver betalprenumeration för att kunna få tillgång till dem. Vår utgångspunkt över val av tidningar var Ocasts (2022) lista över Sveriges största nyhetstidningar. Vi började uppifrån i listan och en av oss hade prenumeration till två av tidningarna, Göteborgs-Posten och Dagens Nyheter, och därav kunde de väljas. ETC:s texter var låsta bakom betalvägg men kunde ges tillgång till genom sökning i Mediaarkivet.

Vi ser att den manuella kodningen och urvalet av artiklar kan utgöra ett skäl till att undersökningen kan vara svårare att replikera, då den utgått från vår tolkning av och uppfattning om innehållet och innebörden i dem, vilket kan variera beroende på vem som gör det. Den tidskrävande aspekten av att gå igenom alla ledartexter under den aktuella tidsperioden skulle även kunna ses som en nackdel med metoden.

Vad som inledningsvis lyfts kring vikten av att se texter i sitt sammanhang ser vi även kan innefatta att synliggöra diskurser som finns kring fenomen. Genom att studera hur framställande av ett fenomen sker samt vilka upprepningar och associationer som görs kan diskurser identifieras och blottläggas. Utan den tidsbegränsning som funnits hade en närmare analys av de texter vi uteslutit under vår urvalsprocess kunnat vara möjligt och givande i detta syfte. Boréus och Kohl (2018:79) framhåller en begränsning med innehållsanalysen som att den synliggör det som uttalas, inte det outtalade. Av den anledningen ser vi användandet av ”What’s the problem represented to be” (se beskrivning under kapitel fyra “Teoretiska

utgångspunkter”) som ett givande teoretiskt och analytiskt verktyg då den möjliggör att även det osagda och implicit uttryckta belyses. Alltså kan vi komplettera en identifierad begränsning med vår metod med en teori som möjliggör en djupare analys och uppfyllande av syftet med uppsatsen.

3.4 Bearbetning och analysförfarande

Boréus och Kohl (2018:58f.) framhåller att kategorisering och kodning för en kvalitativ innehållsanalys många gånger kan göras datoriserat, men då det inte är möjligt kan en kodningsinstruktion göras som anger hur bedömningar av materialet ska göras och den ligger till grund för kodning av materialet. I en kvalitativ innehållsanalys kan ett sådant *kodschema* utgöras av ett *frågeschema* (ibid.) som innehåller frågor som ställs till materialet. Vi utformade ett frågeschema innehållande tre frågor. Dessa frågor löd: hur namnges gruppen, problem som förknippas med gruppen och hur är problemet representerat? Varje text har vi bearbetat som en egen *analysenhet* och kodat materialet enligt *kodschemat*. På detta vis såg vi att vi kunde identifiera hur gruppen som faller under fenomenet icke-medborgare förknippas med olika sociala problem och beskrivs och framställs. Vi gjorde en *dubbelkodning* (Boréus & Kohl 2018:61) vilket innebar att vi båda enskilt kodade samtliga texter och jämförde sedan våra resultat för att se att vi gjort likartade bedömningar. Svaren på frågorna förde vi in i *kodblanketter* för varje text och dessa redovisas i bilaga 1.

Utifrån detta *kodschema* har vi läst materialet och sedan använt Carol Bacchis “What’s the problem represented to be?” som teoretisk utgångspunkt (se redogörelse för teorin under kapitel fyra “Teoretiska utgångspunkter”) för analysen. Carol Bacchi utvecklade analysmetoden som ett verktyg för att undersöka problemrepresentationer inom policyförslag. Bletsas och Beasley (2012) framhåller “What’s the problem represented to be?” som Bacchis kanske mest betydande bidrag till undersökande forskning och som ett innovativt analytiskt ramverk. Vidare menar de att det är ett lämpligt verktyg för att undersöka variationer i sociala problem samt presenterade lösningar på dessa problem. Utifrån *kodschemat* har vi valt ut analysenheter som vi med hjälp av Bacchis teori har försökt nå en djupare förståelse av. Detta genom att identifiera vissa teman i de analytiska enheterna och vi har sedan ställt fyra frågor till det materialet i enlighet med Bacchis teori. Dessa fyra frågor är: 1) Hur är problemet representerat?, 2) Vilka underliggande antaganden finns för denna representation av problemet?, 3) Vad är lämnat oproblematiserat i problemrepresentationen? Var är tystnaderna? Kan problemet ses annorlunda?, 4) Vilka effekter skapas genom denna representation av

problemet? Vi har strävat efter att under varje fråga i analysen lyfta texter från tidningar med olika ideologiska hemvister för att på så sätt kunna synliggöra eventuella kontraster samt skillnader och likheter i texterna, för att på så sätt vara i enlighet med syftet och frågeställningarna för uppsatsen.

3.5 Tillförlitlighet

I kommande resonemang om metodens tillförlitlighet kommer vi utgå från Bryman (2018:467ff.) som framhåller Lincoln och Gubas kriterier kring tillförlitlighet. Trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet samt möjlighet att styrka och konfirmera identifieras här som sådana kriterier. Trovärdighet innebär att resultaten ska vara troliga. Eftersom det finns många olika tolkningar av verkligheten kan resultat och slutsatser vi drar från materialet ses som några av många och vi eftersträvar att transparent beskriva hur vi gått tillväga för att säkerställa trovärdighet. Som föremål för den här undersökningen är ett relativt litet antal texter och därmed ges möjlighet att beskriva bara en liten del av den sociala verkligheten. Vår strävan är dock att redogöra för vår analys och våra resultat på ett sätt som gör att överförbarhet till andra texter kan nås. Med detta menas att vi hoppas kunna bidra med samt förmedla ett förhållningssätt och perspektiv till hur texter kan ses på och granskas. Undersökningens pålitlighet kan uppnås genom en transparent och fullständig redogörelse för delarna i forskningsprocessen, vilket vi ser kunna säkerställas genom ett utförligt sådant redogörande i denna metoddel. Såväl trovärdigheten som pålitligheten ser vi även stärks av den *dubbelkodning* vi ovan nämnt gjorts av det insamlade materialet. Våra enskilda resultat var genomgående identiska eller snarlika vilket talar för att det *kodschema* vi utformat varit tydligt nog för att likartade bedömningar och slutsatser ska kunna nås. Det sista kriteriet är möjlighet att styrka och konfirmera vilket beskrivs som att trots att någon total objektivitet i sådana här sammanhang inte är möjlig ska forskaren inte medvetet låta egna värderingar påverka utförande och slutsatser i undersökningen. Medveten reflektion kring vår egen förförståelse, egna värderingar och ståndpunkter och kontinuerliga gemensamma diskussioner kring sådan eventuell påverkan ser vi hindrat att detta skett. Även här ser vi att transparensen kring utförande och resultat ställer krav på ständig reflektion och medvetenhet kring detta och minimerar risken för sådan påverkan.

3.6 Forskningsetiska överväganden

Kring forskningsetiska överväganden finns Vetenskapsrådets forskningsetiska överväganden (2017) att ta hänsyn till som innefattar informationskravet, nyttjandekravet, samtyckeskravet och konfidentialitetskravet. I den här uppsatsen har vi valt att angripa text och ser därför inte att dessa är av relevans för oss att förhålla oss till. Dessa syftar till att skydda individer och då skribenterna till det material vi använt oss av kan ses vara offentliga personer och materialet redan är publicerat ser vi inte att några etiska överväganden kring användandet av dem är nödvändiga. Det är inte ledarskribenters personligheter som blir föremål för granskning och eventuell kritik i denna uppsats, utan snarare de idéer och uppfattningar som dessa individer i egenskap av journalister och offentliga personer ger uttryck för. Något vi däremot ser kan vara av relevans att nämna här är att rikta uppmärksamhet mot stereotypa framställningar kan innebära en risk att förstärka föreställningar de medför. Dock med vår utgångspunkt kring att kritiskt undersöka och redogöra för sådana i enlighet med vårt val av teori ser vi att framhållandet av sådana är motiverat.

3.7 Förförståelse

Val av uppsatsämne baserades på våra egna intresseområden vilka bland andra är politik, segregation och utanförskap. Det har gjort arbetet givande och lustfyllt men samtidigt utgjort anledning att reflektera kring att undvika hur våra egna åsikter och ställningstaganden kunnat påverka undersökningen. Hjälpsamt har varit att genomgående föra diskussioner kring våra egna erfarenheter och värderingar och på det sättet kunnat belysa hur det kan vara påverkande faktorer i arbetet. Ur den aspekten har det varit gynnsamt att vara två i uppsatsskrivandet då vi ser att det möjliggjort ifrågasättande av varandras tolkningar och medvetandegöra när vi eventuellt låtit arbetet eller tolkningar styras av egna åsikter eller känslor. Vårt tillvägagångssätt under urval, bearbetning och analys av texterna har vi så transparent och tydligt som möjligt försökt beskriva. Redogörelsen för det har också tvingat oss att tydligt kunna motivera varje beslut och tolkning, vilket även det varit gynnsamt för att undvika att det styrs av några egna agendor.

3.8 Arbetsfördelning

Vi har gemensamt arbetat med alla delar i uppsatsen. I insamling av empiriskt material delade vi upp arbetet till att undersöka två tidningar var och beslutade sedan gemensamt kring det slutliga urval som utgör uppsatsens empiriska material. Bearbetning av materialet (i enlighet

med *kodschemat*, se bilaga 1) gjordes först enskilt, sedan genom *dubbelkodning* och det som slutligen fördes in i *kodschemat* bestämdes gemensamt. En av oss har varit mer ansvarig för insamling av källor till bakgrunden och en mer ansvarig för skrivandet, i övrigt har alla delar i uppsatsen utformats gemensamt.

3.9 Sökförfarande

För att hitta relevanta källor till bakgrunden har vi använt oss av Lubsearch och Google scholar och använt oss av sökkriterierna att de ska vara publicerade för tidigast tio år sedan och vara peer reviewed. Sökord vi använt oss av för att finna relevanta källor har varit "migration", "migranter", "flyktingar", "medias representation av immigranter", "identitet", "medborgarskap", "nationalism", "svenskt medborgarskap", "integration" "integration i Sverige", "social integration" samt dessa begrepp översatta till engelska. SOU (2006), SOU (2017) och Borevi (2002) har vi funnit genom referenslistor i artiklar vi läst.

4 Teori

Inledningsvis beskrivs här den teori som ligger till grunden för vår analys. Efter det kommer analytiska verktyg vi kommer att använda oss av i analysen presenteras och beskrivas under egna rubriker. Dessa analytiska redskap är konceptuella logiker, binärer, kategorier, tystnader samt effekter vilka är; diskursiva effekter, subjektifieringseffekter och upplevda effekter.

4.1 What's the problem represented to be?

Som teoretiskt och analytiskt verktyg för den här uppsatsen kommer vi använda oss av Carol Bacchis "What's the problem represented to be?" (kommer härnäst benämnas som WPR). Bacchi (2012) beskriver syftet med WPR som att identifiera hur problem representeras i texter och kritiskt granska denna representation. Bletsas och Beasley (2012) framhåller att när Bacchi pratar om att granska problemrepresentationer fokuserar det främst på sådana i olika policydokument. Dock behöver angreppssättet inte bara begränsas till den typen av texter utan även annat material såsom exempelvis debatter. Bacchi (2009:234) framhåller att media är en betydande politisk aktör. Detta på grund av dess omfattande betydelse för hur problem uppfattas. Media inte bara rapporterar eller speglar målgruppens preferenser, utan är aktiva skapare av problem och individer. Således gör detta media och nyhetstidningar till en plats att

granska problemrepresentationer. Bacchi (2009) menar att policys tillkommer på grund av något problem som anses behöva lösas. Istället för att fokusera på dessa lösningar ger WPR möjlighet till att kritiskt granska de meningsskapanden som ligger bakom problemrepresentationen. För att beskriva problemrepresentation framhåller Bacchi att man kan granska ett lösningsförslag baklänges, då bakom varje lösningsförslag finns implicita representationer och förståelser av problemet. Skapare av policys reagerar inte bara på olika problem utan konstituerar eller skapar problemformuleringar som avslöjar hur man tänker kring problemet och således påverkar hur människor som involveras i det behandlas och tänker kring sig själva.

Bacchi (2009:25) framhåller tre viktiga grunder för WPR-analys:

- Vi styrs genom problematiseringar.
- Vi behöver undersöka problematiseringar (genom att analysera problemrepresentationer), snarare än problem.
- Vi behöver problematisera problematiseringar genom att granska premisserna och effekterna av problemrepresentationer.

För att genomföra en WPR-analys kan sex frågor ställas till det föreliggande materialet (Bacchi 2009:2). Vi har för vår uppsats utifrån tidsbegränsning och med hänsyn till uppsatsens frågeställningar och syfte valt ut fyra av dessa frågeställningar för vår analys.

Dessa fyra frågor är:

1. Hur representeras problemet?
2. Vilka underliggande antaganden finns för denna representation av problemet?
3. Vad är lämnat oproblematiserat i problemrepresentationen? Var är tystnaderna? Kan problemet ses annorlunda?
4. Vilka effekter skapas genom denna representation av problemet?

4.1.1 Konceptuella logiker

Den andra frågan ovan möjliggör att få syn på bakomliggande antaganden för problemrepresentationen. Antaganden här refererar till bakgrundskunskap som är förgivettagen. Målet med att ställa denna fråga är att analysera de konceptuella logiker som ligger bakom dessa. Med konceptuell logik menas förutsättningar som stödjer viss problemrepresentation och som måste finnas för att den ska vara sammanhängande och vettig (Bacchi 2009:6). Här kan det vara av relevans att försöka finna djupt rotade kulturella värderingar som avgör hur representationen av problemet formuleras. Det är inte här skaparen av problemrepresentationens värderingar man söker finna utan tanken bakom

problemrepresentationen. Här kan det vara av relevans att vara medveten om att texter skapas inom en diskurs. Bacchi (2009:8) beskriver diskurs som meningssystem som inte bara innefattar språket utan antaganden, värderingar, förutsättningar och konceptuella logiker.

4.1.2 Binärer

Även binärer kan ses vara ett relevant begrepp då den andra frågan ställs till materialet. Binärer eller dikotomier kan förklaras som ett motsatsförhållande som innefattar en hierarkisk ordning (Bacchi 2009:8). Således innebär detta ett A/inte A-förhållande där den ena sidan exkluderar den andra, är privilegerad och kan anses viktigare eller ha högre värde än den andra. Användandet av binärer eller dikotomier beskrivs även vara vanligt förekommande i allmänna debatter och vid analys enligt WPR kan binärer/dikotomier identifieras och undersökas utifrån vilken förståelse de skapar för problemet som ligger till hands.

4.1.3 Kategorier

Bacchi (2009:10) framhåller betydelsen av att inte se kategorier som givna utan se hur de fyller en funktion i problemrepresentationen. För att exemplifiera detta lyfter hon perversion och belyser hur det inte var så att perversioner inte fanns hos människor innan 1800-talet. Däremot började man organisera beteenden och skapa en kategori för dem som sedan kunde tillskrivas individer. Det var alltså inte så att samma beteenden inte fanns tidigare, det fanns bara inte än en kategori för det. Beroende på definitioner som tillskrivs ett begrepp kan sedan en indelning i kategorier av individer göras. Skapandet av kategorier som vi placerar individer inom har betydelse för hur de kommer att se på sig själva och på andra.

4.1.4 Tystnader

Tystnader kan kopplas till fråga tre av de listade frågorna ovan. Nyckelfrågan här är att identifiera vad som inte problematiseras. Tystnader enligt Bacchi handlar om just detta, att identifiera de perspektiv och alternativa problemrepresentationer som den gällande problemrepresentationer inte innehåller (2009:14). Målet med detta är att öppna för reflektion och övervägande kring de problem och perspektiv som inte syns, alltså är tystade. Genom det kan spänningar och motsättningar inom problemrepresentationer blottläggas då begränsningar och bristfälligheter kring det vis problemet representeras synliggöras.

4.1.5 Effekter av problemrepresentation

Kring effekter av hur ett problem representeras antas att hur detta görs skapar större svårigheter för vissa sociala grupper än andra. Att identifiera effekter kopplas till fråga fyra i ovanstående lista. Bacchi (2009:16ff.) identifierar tre olika typer av sådana effekter som är sammanlänkade till varandra. Den första är diskursiva effekter som handlar om att identifiera djupt rotade antaganden och förutsättningar som kan ses finnas inom problemrepresentationen och de tystnader som innefattas. Dessa diskurser gör det svårt att tänka annorlunda och begränsar kring vad som kan sägas och göras. Diskurser kan på så sätt ses begränsa det kritiska tänkandet och dessa behöver synliggöras för att kunna kritiskt granskas. Subjektifieringseffekter handlar om hur subjekt konstitueras i diskursen. Diskurser skapar olika subjektpositioner genom att problemrepresentationen konstruerar individen som subjekt med olika meningar som tillskrivs dem. Detta innebär även en effekt på hur vi individer ser på oss själva och andra. En annan effekt av subjektifiering som kräver granskning är att problemrepresentationer ofta innebär att grupper ställs mot varandra och en hierarkisk uppdelning sker, s.k. uppdelande praktiker, exempelvis anställd/arbetslös (Bacchi 2009:17). Dessutom innefattar problemrepresentationer ofta ett innefattande om vem som är ansvarig för problemet. Därför är en av uppgifterna här att synliggöra vem som görs ansvarig och vilka effekter det kan få. Slutligen handlar de upplevda effekterna om vilka effekter problemrepresentationer kan få för inverkan på individers liv.

5 Analys

Icke-medborgare ska här förstås som ett fenomen där vi vill undersöka empiriskt hur detta fenomen kan ses fördes med innehåll. Detta görs utifrån ett socialkonstruktivistiskt perspektiv där vi vill undersöka hur konstruktionen av fenomenet icke-medborgare kan ses göras. Vi kommer här besvara hur icke-medborgare framställs i media samt hur de sociala problem som förknippas med icke-medborgare representeras genom att utgå från de fyra frågor Bacchi formulerat för WPR-analysen vi redogjort för under teorikapitlet. Under varje rubrik och tema som lyfts strävar vi så långt det är möjligt att lyfta exempel från tidningar med olika ideologiska hemvister för att uppnå representation och kunna synliggöra skillnader mellan dem. Kapitlet avslutas med en sammanfattande resultatdel där vi kortare redogör för de resultat vi funnit i det empiriska materialet.

5.1 Fråga 1: Hur representeras problemet?

Vi kommer här redogöra för problemrepresentationer vi funnit i ett antal ledartexter och presentera dem under två rubriker som är representation av sociala problem samt representation av icke-medborgare. Samtliga tolv ledartexter som utgör materialet för analysen kan ses framställa icke-medborgare på ett sätt där ett problem förknippas med dem. Dessa sociala problem kan ses framträda i form av segregation, arbetslöshet, kriminalitet, utanförskap, bristande integration, frånvaro av att identifiera sig med "det svenska", kulturella skillnader samt att de inte ges tillräckligt skydd eller får sina rättigheter tillgodosedda. Således kan detta tyda på att framställandet i samtliga fall innefattar en problematisk aspekt av icke-medborgare. I röd/gröna ETC och den oberoende socialdemokratiska Aftonbladet kan de sociala problemen ses representeras genom olika bristande insatser från samhällets sida och frånvaro av en politik som minimerar sådana problem. I den oberoende liberala Göteborgs-Posten kan de sociala problemen ses representeras på ett sätt där individen görs till bärare av ansvaret för de sociala problemen. Utifrån den oberoende liberala Dagens Nyheters ledartexter kan ingen motsvarande generell slutsats dras utan här finns problemrepresentationer som framställer problemen som kopplade till såväl individen som samhället.

5.1.1 Representation av sociala problem

Segregation är ett återkommande diskuterat tema i texterna och kan exemplifiera hur problemrepresentationer kan ses skilja sig åt i olika tidningar. I ETC kan, angående bostadssegregation, läsas *"Sossarna skyller segregationen på svartskallarna eftersom vi, enligt deras logik, inte vill blanda oss. Det talas inte om den bostadspolitik som förts i decennier och som har cementerat var människor ska bo. Inte heller om att de som bor i vita segregerade områden skriker så fort något annat än en mångmiljonvilla byggs i området för att de tycker att även ett litet flerbostadshus skulle sabba deras områdes karaktär"* (Dinamarca 2022). Genom detta förslag om att lösningen på problemet med segregation skulle kunna lösas genom en förändrad bostadspolitik samtidigt som hon framhåller att förbättring inte skett framträder politiska beslut som grunden till problematiken. Här kan även ses ett uppdelande i kategorier i form av vita individer med bättre ekonomiska resurser samt individer som kan ses tillhöra fenomenet icke-medborgare med sämre ekonomiska resurser. De kontrasterar varandra och utgör binärer och i enlighet med vad Bacchi framhåller om att det finns en hierarki mellan binärer där en ses som privilegerad och har högre värde än den andra kan detta ge en förståelse till denna problemrepresentation. I Aftonbladet lyfter

Gustavsson (2022) att samhällets insatser inte varit tillräckliga i utsatta områden. Problemrepresentationen i båda texterna kan ses beskriva samhället och politiska åtgärder som orsaken till problemet. Gustavsson framhåller även att segregerade områden har blivit det utifrån politiska beslut då Socialtjänsten placerat utsatta människor i en del områden.

I Göteborgs-Posten framförs ett annat perspektiv på segregerade områden. *“Utrikesfödda kvinnor föder i snitt fler barn än inrikesfödda, enligt SCB. Det leder till trångboddhet. I exempelvis södra Angered, som är ett så kallat utsatt område, är andelen hushåll med fem personer eller fler drygt 20 procent”* skriver Pihl (2022). Här kan ses en problemrepresentation där kvinnors barnafödande kan ses kopplas till trångboddhet och segregation. Problemrepresentationen kan därav sägas grunda sig i en mer individinriktad förståelse av problemet där individen görs till ansvarstagare av problemet, alltså att utrikesfödda kvinnor föder fler barn. Vidare skriver Pihl angående ett förslag om att bedriva en informationskampanj om preventivmedel riktad till utrikesfödda kvinnor. *“Att rikta särskild information till kvinnor som lever i patriarkala miljöer med starka traditionella könsroller är bra, liksom att utforma bidragssystemen så att de inte uppmuntrar till att skaffa fler barn än man själv kan försörja”* (Pihl 2022). Detta kan ses grunda sig i en kulturell förståelse av problemet där kvinnorna kan ses tillskrivas egenskaper som att ha bristande kunskaper om preventivmedel och leva i miljöer som i längden leder till sociala problem som segregation. Individernas hjälpbehov kan därmed ses vara något som uttrycks i problemrepresentationen, vilket kan ses genom att det finns behov av en informationskampanj, och att det är en hjälp som det svenska samhället bör ge. Här kan det även ses implicit uttryckas att ekonomisk vinning är en orsak till att föda många barn, alltså att ekonomi påverkar familjebildningen blir även det en egenskap gruppen tillskrivs.

I Dagens Nyheters problemrepresentation av segregation kan ses finnas en kombination av både samhället och individen som bidragande till problemet. *“En sak som förenat de svenska utsatta och särskilt utsatta områdena är också att majoritetssamhället i stor utsträckning lämnat områdena åt sitt öde - polisstationer, socialkontor och bibliotek har stängt och flyttat därifrån. Det gör avståndet till svenskheten och den svenska gemenskapen ännu större”* (Dagens Nyheters ledarredaktion 2022a). Här kan ses en problemrepresentation utifrån att samhället är bärare av ansvaret till segregationen. Samtidigt kan det i Dagens Nyheter även ses en annan representation av segregation. Huitfeldt (2022) skriver här om den danska metoden som utgår från att begränsa antalet icke-västliga individer boendes i en del områden,

och den dåvarande inrikesministern Anders Ygemans uttalande om att det finns en etnisk förklaring till att områden blir utsatta. *“Detta fullkomligt självklara konstaterande från Ygeman - att det finns en etnisk komponent i utanförskapet - räckte för att skapa innehåll för svenska medier i flera dagar”* (Huitfeldt 2022). Genom att framhålla detta som ett självklart konstaterande kan problemrepresentationen här sägas göra individen och individens ursprung som betydande faktorer för utanförskap och segregation.

5.1.2 Representation av icke-medborgare

Icke-medborgare kan som sagt ses benämnas och kopplas till olika sociala problem i samtliga artiklar, och i några av dem är det flyktingar som lyfts. Kategorin flyktingar kan ses höra till fenomenet icke-medborgare och det kan även ses göras en skillnad mellan olika kategorier av flyktingar och en skillnad i problemrepresentationerna av dem. I Göteborgs-Posten skriver Håkan Boström om att britterna är förebilder i asylpolitiken med hänvisning till landets begränsningar av vilka flyktingar som bör beviljas asyl, beroende på varifrån i världen de kommer. Problemrepresentationen i texten kan formuleras som att Europa inte kan ha en stor asylinvandring från länder som inte tillhör närområdet och att individer söker sig till Europa för att söka asyl i världens rikaste länder. Slutsatsen kan sägas vara att vi i Europa inte kan hjälpa människor från hela världen utan det primära fokuset bör vara att hjälpa flyktingar i vårt närområde. Han skriver *“Föreställningen att det skulle vara en mänsklig rättighet att söka permanent asyl i just världens rikaste länder har förstås inget med asyldrättens grundtanke att göra - att ge tillfälligt skydd undan krig och förföljelse”* (Boström 2022). Av detta citat kan utläsas en implicit tanke om att det främst inte är skydds- och hjälpbehov som gör att individer söker sig till europeiska länder för att söka asyl, utan istället en tanke om att det är ländernas välstånd och ekonomiska resurser som gör att individer söker sig dit. Utan att låta individerna som citatet berör komma till tals eller någon hänvisning till vad som kan ha sagts av någon av dem kan det ses finnas en vilja att förmedla att detta är en föreställning som finns bland flyktingar. Tillsammans med argument kring att europeiska länder bör begränsa asylinvandring från andra länder än närområdet kan detta ses framställa individer från utomeuropeiska länder som att det inte är främst på grund av skyddsbehov som de söker sig till Europa.

I en ledartext från Dagens Nyheter diskuteras ukrainska flyktingar. Problemrepresentationen kan här formuleras som att satsningar på integration från staten är frånvarande för de ukrainska flyktingarna. Här går att läsa *“Under tiden måste livet gå vidare för de som kommit*

till Sverige. Barnen måste gå i skolan och etablera en trygg vardag med fritidsaktiviteter, vänner och ett fast boende. De vuxna måste försörja sig och lära sig svenska. Ju tidigare de ukrainska flyktingarna ges en ärlig chans att etablera sig desto bättre. Det gäller även de som en dag planerar att återvända för att bygga upp sitt hemland” (Dagens Nyheters ledarredaktion 2022b). I likhet med Boström (2022) som hänvisade till att vi bör hjälpa flyktingar från närområdet anses det här vara Sveriges skyldighet att hjälpa ukrainska flyktingar och bistå med insatser för att integreras. Det kan även ses finnas en frånvaro av misstänksamhet mot dessa flyktingar och istället en betoning på samhällets skyldighet att hjälpa, i motsats till fallet med utomeuropeiska flyktingar. Genom dessa två citat kan det ses konstrueras kategorier inom kategorin flykting, de som vi är skyldiga att hjälpa respektive de som vi inte är skyldiga att hjälpa och som istället kan ses belasta samhället. Dessa två kategorier kan även ses som binärer i form av flyktingar med goda skäl/flyktingar utan goda skäl och dessa kopplas till olika geografiska platser i form av närområde/utomeuropeisk, där också flyktingar i närområdet konstrueras på ett sätt där de kan ses ha goda skäl medan utomeuropeiska flyktingar konstrueras som en grupp utan goda skäl. Således tyder detta på att det inom kategorin flyktingar finns olika kategorier som framställs på annorlunda vis.

5.2 Fråga 2: Vilka underliggande antaganden finns för denna representation av problemet?

I följande text kommer vi analysera ett antal ledartexter utifrån vilka underliggande antaganden som kan ses finnas för den representation av problemet som framställs. Vi har identifierat tre teman som kan ses vara underliggande antaganden vilka är; vilka ska vi hjälpa?, lojalitet och rättigheter. För att analysera detta använder vi oss av tidigare forskning och de teoretiska verktygen binärer och konceptuella logiker.

5.2.1 Vilka ska vi hjälpa?

I ovanstående stycke lyftes Boström (2022) från Göteborgs-Posten där en problemrepresentation kan ses som att vi inte kan ha en stor asylinvandring från länder utanför Europa och att individer söker sig hit för att komma till världens rikaste länder. Kring frågan om vilka som erbjuds hjälp och stöd kan, som ovan nämnt, binärer ses skapas kring vilka dessa är. Utifrån detta skulle ett underliggande antagande kunna vara att vi är skyldiga att hjälpa individer från länder i vårt närområde men inte har samma skyldighet för individer från övriga länder. Detta kan ses vara en konceptuell logik som kommer till uttryck genom att erbjuda ett lösningsförslag som begränsar vilka länder vi bör ta emot flyktingar från. Även

Dagens Nyheters ledarredaktions (2022b) text lyfts ovan där problemrepresentationen kan ses vara att integrationsinsatser för ukrainska flyktingar inte varit tillräckliga. Det skulle kunna ses som ett uttryck för liknande underliggande antaganden och grunda sig i en liknande konceptuell logik som utgår från att vi ska hjälpa individer i vårt närområde samt se till att de integreras i samhället. Detta skulle även kunna ses vara ett uttryck för vad Koehler (2016) lyfter som problem med flyktingmottagande ur höginkomstländers perspektiv. Dels den ekonomiska aspekten då mottagande och integration innebär en kostnad, dels den sociala aspekten kring hur väl flyktingar kommer kunna anpassa sig till mottagarlandets kultur och regler. Det skulle kunna vara två aspekter som påverkar åsikter om vilka länders flyktingar vi bör erbjuda hjälp. Det kan då ses innebära en kostnad som gör att vi inte anses ha resurser att hjälpa andra, samtidigt som flyktingar från länder i närområdet skulle kunna ses troligen lättare kunna anpassa sig till den svenska kulturen och samhället. Koehler (2016) framhåller även att ett problem kring mottagande av individer från en del länder är en rädsla för att de kommer "importera" handlingar och värderingar som kan ses som skadliga. Även detta skulle kunna ses förklara ett motstånd mot flyktingar från länder och kulturer som skiljer sig från den svenska, och skapa en benägenhet att vara mer välkomnande mot individer från kulturer mer liknande vår egen.

5.2.2 Lojalitet

En annan konceptuell logik som kan utläsas ur det empiriska materialet kan ses handla om lojalitet gentemot det land individer befinner sig i. I Göteborgs-Posten ses en problematik kring att studenter i Sverige viftar på flaggor andra än den svenska. "*Vad har Libanon och Irak att göra med att du har tagit studenten, tänkte jag. Det är inte dessa länders utbildningssystem som du har tagit dig igenom. Inte dessa länders skattebetalare som bekostat skolgången. Det är inte det samhälle du, antagligen, nu ger dig ut i som vuxen, med allt vad det innebär. Det är Sverige, det underliga landet i norr, som ju faktiskt är ditt och som du lever i*" (Cwejman 2022). Ett underliggande antagande som Cwejman kan ses basera problemrepresentationen på kan vara att lojalitet ska riktas mot det land individen befinner sig i. Riser (2013) lyfter att skyldigheter framträder gentemot regler eller formaliserade roller utifrån medlemskapet i samhället, medan lojalitet riktas mot individer och bygger på kollektivt engagemang till dem. Skyldigheter förutsätter efterlevnad men lojalitet förutsätter tillgivenhet. Han gör en åtskillnad mellan att vara skyldig att följa samhällets lagar och normer och att vara lojal mot det. En medborgare kan därmed efterleva lagar men inte nödvändigtvis känna lojalitet mot staten eller landet hen befinner sig i. Detta skulle kunna ses

illustrera studenter som slutfört sin skolgång i enlighet med svenska normer men samtidigt känner lojalitet till ett annat land. Citatet skulle även kunna sägas utgå från en annan konceptuell logik kring att det finns en inneboende konflikt i att känna tillhörighet till olika länder samtidigt, exempelvis ett ursprungsland och det land individen befinner sig i. Erez (2020) framhåller att individer som identifierar sig på detta vis kan ses som illojala och opålitliga. Detta skulle kunna ses uttryckas i Cwejmans text om att studenter bör känna tacksamhet till det land som finansierat deras skolgång, och när detta inte ses så skapar det misstänksamhet.

Karin Pihl (2022) skriver i Göteborgs-Posten angående att utrikesfödda kvinnor föder många barn. *”Försörjningsbördan ökar också för skattebetalarna, särskilt om fäderna är frånvarande, vilket tyvärr förekommer inte minst i utanförskapsområden. Var femte kvinna född utomlands saknar arbete”* (Pihl 2022). Även detta skulle kunna ses som ett uttryck för att se de utrikesfödda kvinnorna som innehavare av illojalitet gentemot det samhälle de lever i. Att visa lojalitet skulle kunna sägas innefatta att visa lojalitet mot de rådande normer och värderingar i det samhälle individen lever, och vara en konceptuell logik som kan ses framträda här. Kallenberg och Sigvardsdotter (2019) framhåller jämställdhet och delaktighet i föräldraskapet som normer i det svenska samhället. Att skaffa många barn och framhålla fäderns frånvaro i utanförskapsområden skulle därav kunna ses som ett brytande mot svenska normer, och därmed en illojalitet bland utrikesfödda kvinnor då de inte följer dessa.

5.2.3 Rättigheter

Andra konceptuella logiker som kan ses framträda utifrån underliggande antaganden för problemrepresentationer kan ses röra sådana som handlar om vem som ska ges tillgång till de rättigheter som finns inom det svenska välfärdssamhället. I Aftonbladet lyfts den nuvarande svenska regeringens förslag om att begränsa tolkstödet för individer som inte talar svenska. *“Det går inte att ge vård på lika villkor, och hälsoklyftorna som redan i dag är dödligt ojämlika kommer bara öka”* (Al-Dewany 2022). Tanken om vård på lika villkor och en strävan efter jämlikhet skulle kunna ses grunda sig i en konceptuell logik om allas rätt att ta del av de grundläggande rättigheter som finns inom vårt välfärdssamhälle. Vidare skriver hon *“Liberalerna påpekade redan 2019 det bisarra i att kvinnor som söker hjälp för hedersrelaterat våld ska ta med sig en familjemedlem. Eller att barn ska tvingas tolka åt sina föräldrar”* (Al-Dewany 2022). Även detta kan ses vara i enlighet med en sådan logik, där hon kan sägas se att begränsning av tolkstödet skapar ojämlikhet och inte gör att alla individer ges

tillgång till lika vård. Bexelius (2011) lyfter filosofen Hannah Arendts idéer kring rätten till rättigheter och deras koppling till politik samt kopplar dem till dagens flykting- och migrationspolitik. Den grundläggande tanken handlar om att det som kan definieras som mänskliga rättigheter inte gäller samtliga människor, utan kopplas till individens medborgarskap och tillhörande av en nation. Istället för att prata om mänskliga rättigheter kan man snarare tala om medborgerliga rättigheter kopplat till tillhörandet av en nation när det gäller vilka rättigheter individer erhåller. Bexelius för fram det Arendt menade var paradoxen och krisen kring de mänskliga rättigheterna som innebär att när individen förlorar sitt medborgarskap bör hen omfattas av de mänskliga rättigheterna men i praktiken sker alltså det motsatta och skyddet blir innehållslöst. Gruppens identitet grundar sig i deras legala status istället för individuella förmågor och sätt att vara. *Vad* inte *vem* de är betonas och en restriktiv asylopolitik tillsammans med individens ”deporterbarhet” ser Bexelius som argument för Arendts nutida relevans. Detta kan ses vara av relevans för frågan kring vilka individer som erhåller de rättigheter som finns inom välfärdsstaten. Begränsat tolkstöd kan ses vara ett förslag som kräver ett tillhörande till en gemenskap, de svensktalande, för att kunna utnyttja sin rätt till vård, och inte något som alla kan göra på lika villkor. Detta kan ses ge upphov till ett skapande av binärer i form av de som talar svenska och därmed ges tillgång till rättigheten adekvat, förståelig vård som står i motsats till de som inte talar språket och därmed inte kan utnyttja samma rätt. Rätten till sådan vård blir därmed inte något som omfattas alla individer inom landets gränser. Åtgärden kan ses innebära en tydlig fördel för majoritetsbefolkningen och missgynna de som kan ses tillfalla fenomenet icke-medborgare, vilket kan förklara hennes kritik utifrån en logik där alla bör ges lika vård.

ETC framhåller i likhet med Aftonbladet politiska åtgärder som kan resultera i begränsade rättigheter för individer och hur rättigheter inte är ovillkorade för alla. *“Där grundlagens skydd för människans privatliv, delaktighet och jämlikhet omfattar alla, vill SD villkora och begränsa fri- och rättigheter för särskilda grupper. [---] och vill öppna för möjligheten att svenska medborgare ska kunna bli av med sitt medborgarskap”* (Vianden 2022). Detta kan ses vara i enlighet med vad Bexelius framhåller om Arendts tankar om individens ”deporterbarhet” genom att se att medborgarskapet är något som kan tas ifrån individen och därmed försvinner rätten till de rättigheter som tillhandahålls av välfärdsstaten.

I Göteborgs-Posten skrivs *“Europa bör inte stänga sina gränser helt. Likt Storbritannien och Kanada bör man hålla öppet för kvalificerad arbetskraftsinvandring. Den som kan garantera*

långsiktig försörjning till sina närstående bör även ha möjlighet att ta hit dem. Europa kan också - som i fallet Ukraina - behöva öppna sina gränser vid konflikt i närområdet” (Boström 2022). Detta kan ses illustrera ett annat underliggande antagande och en annan konceptuell logik kring att rättigheter och uppehållande i landet villkoras av någon form av motprestation. Boström framhåller exempelvis inte att de som bör släppas in i landet är de med störst behov av skydd eller stöd utan här är det en tanke om att individen ska kunna bidra med något till samhället för att ges rätt att vistas här. Det finns alltså kriterier som behöver uppfyllas för detta. Detta citat och det underliggande antagandet kan ses stå i kontrast mot föregående citat och tillhörande underliggande antagande till det. Därav skulle binärer och dikotomier kunna ses formulerade som att rättigheter till vistelse och vård ska omfatta alla individer inom landets gränser, respektive rättigheter till vistelse och vård villkoras av motprestationer.

5.3 Fråga 3: Vad är lämnat oproblematiserat i problemrepresentationen? Var är tystnaderna? Kan problemet ses annorlunda?

Vi kommer här lyfta vad vi ser kan lämnas oproblematiserat i ett antal ledartexter och tystnader som utelämnas i problemrepresentationerna. Detta görs under två rubriker som är identitet och svenskhet samt segregation då dessa är två teman vi identifierat i materialet som kan visa på hur gruppen som tillhör fenomenet icke-medborgare framställs i texterna.

5.3.1 Identitet och svenskhet

“Men det var något med just det här studentflaket som jag inte kunde släppa ögonen ifrån: Flaggor från hela Mellanöstern, men inte en enda svensk flagga. Själv är jag ingen entusiastisk flaggviftare. Men, tänkte jag, det är något skevt med den här scenen. Det här är kanske den enda dagen på året, bortsett från stora landskamper, som flaggviftande människor syns offentligt och då är det libanesiska och irakiska flaggor som syns, inte den svenska” (Cwejman 2002). I Göteborgs-Posten framhåller Cwejman den problematik han ser med frånvaron av svenska flaggor på studentflaken. Vidare i texten kan ses en problemrepresentation i form av att studenter inte identifierar sig med det svenska på grund av att föräldrar inte förmedlar till sina barn att de ska vilja bli en del av Sverige samt att det inte finns någon gemensam identitet bland svenskar som förmedlas. Det här skulle kunna, som tidigare lyfts, ses grunda sig i ett underliggande antagande om att individer ska känna lojalitet och tacksamhet gentemot det land som bekostat deras utbildning samt att individer bör identifiera sig med Sverige och svenskhet. Tystnader som kan ses finnas i den

problemrepresentationen är individens möjliga identitetskonflikt kring att identifiera sig med olika nationaliteter då hans text kan tolkas som att individer medvetet väljer att inte identifiera sig med Sverige. Erez (2020) lyfter lojalitet och framhåller möjliga konflikter som kan finnas kring det för individer med olika nationaliteter. Han framhåller att när en individ har fler nationaliteter eller föräldrar med annan nationalitet än vistelslandet kan det innebära en svårighet att känna tillhörighet till det land individen befinner sig i. Nationer som tar emot migranter kan uttrycka ett behov eller vilja att individer integreras och skapar lojalitet gentemot landet. Det här kan leda till en krock och innebära en problematik för det mottagande landet. Sättet här visar sig menar Erez är genom en anti-invandringsdiskurs där individer med flera olika nationella identiteter ses på med misstänksamhet och som illojala och opålitliga. Således kan detta vara i enlighet med Cwejmans problemrepresentation. Vidare skriver Cwejman *“Är du inte stolt över den främsta symbolen för det samhälle du lever i?”* (Cwejman 2022). En tystnad som kan ses här är att känna tillhörighet till olika nationer inte nödvändigtvis måste innebära ett problem och vara i konflikt med varandra utan identifiering med olika nationaliteter kan vara något som samexisterar hos individen. En tystnad som kan sägas ses här är att en anledning till att vifta med sitt hemlands flagga kan vara ett sätt att bevara den delen av sin identitet, och därmed inte detsamma som att inte visa sin lojalitet till Sverige. När han skriver *“Att bli en del av något kräver ansträngning. Det förutsätter att föräldrar födda i utlandet förmedlar till sina barn att det är något värdefullt att bli en självklar del av det nya hemlandet”* (Cwejman 2022) kan det ses som en tystnad kring samhällets och statens roll för integration och identifiering med Sverige. Här lyfts inte ansvaret som kan finnas för dessa aktörer att få icke-medborgare att känna tillhörighet utan ansvaret läggs på föräldrar att förmedla detta.

I ETC skriver Bohlin en text om hur mottagandet av flyktingar fått en svensk kommun att blomstra. Här kan problemrepresentationen kring segregation och arbetslöshet ses bero på att kommuner inte ger rätt förutsättningar för individer att integreras. Här lyfts positiva aspekter av flyktingmottagande, och tystnader som finns i texten kan sägas vara de eventuella svårigheter för såväl kommuner som individer att integreras i det svenska samhället. Problemrepresentationen kan sägas utgå från samhällets brister i att integrera individer. Bohlin har intervjuat en av de nyanlända och skriver *“Drömmen är så småningom att köpa ett hus och hitta en partner att leva tillsammans med. - ‘Jag tänker på mitt barn, hus är bättre. Jag tycker om blommor också’. Villa, Volvo, vovve. Så brukar en typisk Svensson sammanfattas”* (Bohlin 2022). En annan aspekt av vad som lämnas oproblematiserat kan ses

vara att svenska normer och värderingar kan vara en viktig del av att individer ska ses som integrerade och huruvida uppfyllande av dessa är nödvändigt för integration, vilket kan ses vara en förklaring till vad som lyfts i texten. I citatet ovan berättar den intervjuade om sina drömmar, vilka kan ses vara i enlighet med en svensk norm om hur man ska leva; med en partner i ett hus. Vilka citat och egenskaper Bohlin väljer att lyfta skulle kunna sägas motiveras av en vilja att framställa en bild av individerna som kan ses tillfalla fenomenet icke-medborgare som att de vill och ska passa in i mallen för vad svenskhet och svenska normer innebär. Vad som lämnas oproblematiserat är alternativ till att leva i Sverige med andra normer och idéer om hur livet kan utformas än de som typiskt sett ses vara i enlighet med svenska normer. *“Hamid Arian är en av de som jobbat länge på Talent Plastic Laxå AB. [...] När han hade lärt sig svenska ville han jobba. [...] hamnar genast i ett samtal om körkort, vilket är hans nästa mål i tillvaron. På fritiden älskar han att fiska och cykla”* (Bohlin 2022). Framhävandet av detta skulle även det kunna ses som en strävan att framställa individer utifrån deras uppfyllande av svenska normer där arbete, språkkunskaper och körkort är i enlighet med en svensk norm. Shen och Xia (2022) framhåller att psykologisk integration är den högsta graden av integration där individen, när den uppnåtts, skapat sig en identitet i enlighet med majoritetsbefolkningen där hen vistas och en anpassning till kultur och traditioner har skett. Framhävandet av dessa aspekter skulle kunna ses grunda sig i en vilja att förmedla att dessa individer uppnått en sådan psykologisk integration och därmed i högre grad ses som integrerade av majoritetsbefolkningen. Tystnader här och vad som kan ses lämnas oproblematiserat kan därmed vara de olikheter och skillnader som kan finnas bland individer och ett perspektiv där dessa olikheter kan finnas och samexistera.

5.3.2 Segregation

Ett annat återkommande tema i texterna är uttryck för orsaker till segregation och hur individer ska integreras. I Aftonbladet skrivs *“[...] det finns mycket som kan bidra till att bryta segregationen. En permanent satsning på att stärka skola, socialtjänst, fritid, psykiatri och polis i utsatta områden skulle göra stor skillnad. Och att stärka förutsättningarna för ideella krafter att bidra”* (Gustavsson 2022). Här betonas samhällets insatser som betydande för brytande av segregationen. Vidare skrivs i samma artikel angående segregerade områden *“Och ibland placerades utsatta människor här av socialtjänsten”* (Gustavsson 2022). Som tidigare lyfts lägger även Dinamarca (2022) från ETC ansvaret för segregationen på samhället och bristande politiska insatser. Vad som utgör tystnader här är individens betydelse och eventuella påverkan på att områden ses vara segregerade. I såväl Dinarcas som

Gustavssons text kan ses en frånvaro av att segregerade områden uppkommit baserat på individers beslut och makt. Det skulle kunna ses som ett antagande om att lösningen på problem med segregationen finns genom samhällets insatser och åtgärder, men ett stort fokus på uteslutande samhällets roll skulle kunna riskera att förminska individernas roll. Erez (2020) framhåller att för individer med flera nationaliteter kan det vara av betydelse att bevara sin kultur och sina traditioner. Detta skulle kunna ses som en anledning till att välja att bosätta sig i områden där andra individer bor med samma eller liknande kultur och traditioner. Genom att lyfta att Socialtjänsten placerat individer i en del områden syns inte de individer som själva kan ha valt att bosätta sig där, och att det kan finnas orsaker som gör att dessa platser blir av betydelse för individer.

I Dagens Nyheter kan läsas *“Den enskilt viktigaste åtgärden i den danska metoden är att minska andelen ‘icke-västliga’ invånare i landets bostadsområden. Detta eftersom det, enligt en i stort sett enig dansk politikerkår, samvarierar så tydligt med utanförskap och kriminalitet i dessa områden”* (Huitfeldt 2022). Till skillnad från föregående citat och framhållande av samhällets åtgärder för att bryta segregationen framhålls här snarare individers betydelse för segregationen. Även om den danska metoden som hänvisas till, att bestämma en begränsning av hur många icke-västliga individer som ska bo i ett område, är ett politiskt beslut så skulle det kunna ses vara ett beslut som grundar sig i ett antagande om att för många individer med ett visst ursprung i samma område skapar problem. Därav skulle det kunna ses som att individer som faller under fenomenet icke-medborgare kan tillskrivas vissa egenskaper som grundar sig främst i deras ursprung. Tystnader här kan därmed ses i form av ett uteslutande av andra orsaker än just faktumet var de kommer ifrån.

5.4 Fråga 4: Vilka effekter skapas genom denna representation av problemet?

I detta avsnitt kommer vi lyfta effekter av problemrepresentationer vi kan identifiera i det empiriska materialet kring de individer och grupper som här kan ses tillfalla fenomenet icke-medborgare och undersöka vilka effekter som kan ses skapas genom dessa problemrepresentationer. När icke-medborgare benämns här är det utifrån en förståelse av att vara ett fenomen, och de effekter som identifieras skapas av problemrepresentationerna av de individer och grupper som tillfaller fenomenet icke-medborgare. Dessa effekter är den diskursiva effekten, subjektifieringseffekten samt den upplevda effekten.

5.4.1 Diskursiva effekter

I de ledartexter vi analyserat finner vi återkommande i texterna sociala problem som segregation, bristande integration, kriminalitet och illojalitet kopplat till fenomenet icke-medborgare. Genom detta ser vi att en diskurs kan sägas skapas kring att grupperna som förknippas med icke-medborgare även förknippas med dessa problem och görs till något problematiskt genom problemrepresentationerna och de tystnader som återfinns. Den liberala tidningen Göteborgs-Posten tenderar att lyfta individer tillhörande icke-medborgare som orsak till olika sociala problem. Socialdemokratiska Aftonbladet samt röd/gröna ETC tenderar att lyfta samhällets och politikens påverkan på de sociala problem som förknippas med icke-medborgare. Även i Dagens Nyheter som kan ses lägga ansvaret för de problem som förknippas med icke-medborgare på såväl politiken som individerna kan samma diskurs ses där individer tillhörande icke-medborgare framställs med något socialt problem. Brune i SOU (2006) beskriver hur nyhetsrapportering är en källa där diskurser framträder och konstruktioner skapas av ”dem”. Detta, menar hon, är inte nödvändigtvis problematiskt eller enbart något negativt men ständig rapportering leder till att invandrare och flyktingar konstrueras som annorlunda och kanske bristande. Kontinuerligt framhållande av problem förknippade med fenomenet icke-medborgare ser vi därav skapar diskursiva effekter av att konstruera individerna som är kopplade till icke-medborgare som problematiska. Problemrepresentationerna framhåller icke-medborgare som problematiska utifrån deras existens i Sverige och oavsett om problemrepresentationen anger staten/samhället/politiken eller individen själv som bärare av ansvaret till problemet så är den gemensamma faktorn individerna som är kopplade till fenomenet icke-medborgaren, vilket kan skapa effekter av att se icke-medborgare som icke önskvärda. Det här är den mest framträdande diskursiva effekt vi kan se i det empiriska materialet. Bacchi (2009) menar att dessa diskurser begränsar vårt tänkande och hur vi kan tänka annorlunda, och vi ser att denna diskursiva effekt kan begränsa vår möjlighet att tänka kring icke-medborgare som annat än problematiska. Genom denna diskurs vi identifierat ser vi i enlighet med Bacchi att vårt tänkande kring fenomenet icke-medborgare kan begränsas genom att inte se individerna som är förknippade med icke-medborgare som något utöver problematiskt.

5.4.2 Subjektifieringseffekter

Vidare skapar dessa diskurser subjekspositioner där individer konstrueras med olika meningar som tillskrivs dem. Problemrepresentationer där icke-medborgare framställs

tillsammans med något socialt problem kan vi se att de görs till subjekt med vissa egenskaper. Utifrån de problemrepresentationer och tystnader som genomgående lyfts i denna analys har framhållits hur illojalitet, misstänksamhet, ett möjligt hot, grunden till olika sociala problem samt integrationssvårigheter kan kopplas till icke-medborgare. Det här kan ses göra individerna till subjekt som förknippas med detta. Theorin (2021) framhåller medias påverkan på våra föreställningar om en viss grupp eller individer och att negativ rapportering kring något fenomen triggar negativa attityder, vilket därmed kan innebära att dessa problemrepresentationer och framställanden skapar en fientlig eller negativ inställning till icke-medborgare. De problemrepresentationer vi finner i det empiriska materialet ser vi därav möjligen kunna tillskriva egenskaper till icke-medborgare som illojala och eventuella hot.

Andra problemrepresentationer och tystnader vi funnit i materialet och redogjort för har varit sådana som beskriver problematiken utifrån avsaknad av politiska och samhälleliga insatser. Även detta ser vi kan skapa subjektpositioner där icke-medborgare positioneras som individer i behov av stöd från samhället. Alltså skulle icke-medborgare därmed kunna ses placeras i en offerposition i behov av hjälp, som ur ett maktperspektiv placerar dem i ett underläge där "vi", majoritetsbefolkningen, har makten och resurserna att hjälpa "dem", icke-medborgarna. Detta kan alltså ses utgöra ett hierarkiskt "vi och dem-skapande".

I Aftonbladet skrivs om Husby som kan ses vara ett utsatt område. *"Han återkommer till hur samtalen måste utgå från de boende själva. Folkets Husbys väggar pryds av slagord på olika språk. Väggmålningar på människor som representerar Husbys befolkning. 'Med örat mot marken och blicken framåt' är ledorden. Inget är särskilt populärt i samhällsdebatten som pågår utanför"* (Häyrynen 2022). Här kan ses ett uttryck för hur vi utgörs av de som är skapare av och deltagare i samhällsdebatten och dem är de bosatta i utanförskapsområden. Hierarkin speglar sig i frånvaron av de boende i samhällsdebatten och ovilligheten som uttrycks kring att släppas in i debatten.

I Göteborgs-Posten skrivs *"I ett land, som Sverige var tidigare, där knappt någon är inflyttad är gemenskapen och de nationella symbolerna självklara. Man föds in i det och behöver inte reflektera över sakernas tillstånd, lika lite som en fisk funderar på vattnet som omger den. Men i det land som Sverige har blivit är det annorlunda. Det svenska är inte längre självklart"* (Cwejman 2022). Även här kan ett skapande av vi och dem ses. Cwejman uttrycker en distinkt skillnad mellan Sverige förr och kan ses åsyfta på att Sverige idag är ett land där många olika nationaliteter finns representerade. Detta, menar han, gör att det inte

längre är självklart vad det svenska innebär. Här kan ses ett vi i form av svenskarna och dem i form av individer med annan härkomst än svensk. En möjlig tolkning av citatet skulle kunna vara att icke-medborgares befinnande i Sverige gjort att den svenska identiteten upplösts och icke-medborgaren skulle därmed kunna ses ge egenskapen av att vara orsaken till detta. Om en gemensam nationell identitet ses som önskvärd skulle det därmed kunna ses att icke-medborgare framställs på ett vis där de ges egenskaper av att stå i vägen för en sådan.

5.4.3 Upplevda effekter

De diskursiva effekter och subjektifieringseffekter vi identifierat kring att icke-medborgare framställs på ett vis där de kan ses vara problematiska kan göra att de tillskrivs egenskaper i enlighet med det. Vi kan se att en potentiell upplevd effekt för individer kan vara att även de identifierar sig själva på det viset. I ETC skrivs *“För om tunnelbanan, bussen, spårvagnen eller tåget inte går, är försenad, packad eller nåt annat så är det svartskallarnas fel. Om du inte får vård i tid - svartskallarnas fel. De höga elpriserna - svartskallarnas fel. Att dina mediciner inte finns på ditt apotek - svartskallarnas fel. Kriget i Ukraina - svartskallarnas fel. De smältande isarna - svartskallarnas fel. Priset på zucchini - svartskallarnas fel”* (Dinamarca 2022). Här framhålls att hon ser hur alla problem skylls på en del individer och kritik av det. Detta citat ser vi kan exemplifiera vad vi lyft under analysen som att icke-medborgare förknippas med, och ibland framställs som att vara orsaken till olika problem. Utifrån det kan vi se detta som exemplifierande av att då icke-medborgare placeras i en subjektposition och tillskrivs vissa egenskaper så kommer individer, enbart utifrån att ses kunna tillhöra icke-medborgare, omfattas av denna diskurs av att vara problematisk. Utifrån detta antagande av att ses som problematisk kan en rimlig följd av det vara att även individen själv börjar se sig själv på samma vis.

I Dagens Nyheter skrivs angående den danska metoden och begränsningen av icke-västliga invånare boendes i ett område. *“Jag talade med en god vän som själv har utomnordisk bakgrund. Han tyckte att Ygemans uppdelning var onödig och menade att han, som är mycket framgångsrik, skulle räknas som ett problem i en sådan boendestatistik”* (Huitfeldt 2022). Även detta kan ses exemplifiera hur individer bara utifrån att ses tillhöra kategorin icke-medborgare kommer ses som problematisk. Att genom en uppdelning av “vi” svenskar och “dem” icke-medborgare så kommer individer automatiskt utifrån deras bakgrund placeras i en kategori där de ses som problematiska. Således kan detta bli en upplevd effekt av att ses som problematisk utifrån tillhörandet av en viss kategori.

5.5 Resultat

Frågeställningar för denna uppsats är hur fenomenet icke-medborgare framställs i media samt vilka sociala problem som kan ses förknippas med gruppen som tillfaller fenomenet icke-medborgare och hur dessa representeras. Vi har i vår analys besvarat dessa frågor med hjälp av analytiska verktyg från WPR-analysen. Vi kommer här redogöra för vad vi funnit framträder i det empiriska materialet. Det mest framträdande vi kan se är att icke-medborgare framställs på ett vis där fenomenet kan ses vara problematiskt. Vi kan se att icke-medborgare framställs på ett vis där de antingen ses som en belastning för det svenska samhället eller som offer för bristande politiska eller samhällseliga åtgärder. När icke-medborgare diskuteras är det genomgående utifrån en problemrepresentation där något socialt problem förknippas med fenomenet. Skillnader finns i hur problemrepresentationen kan ses beskriva orsaker till dessa problem. I den liberala Göteborgs-Posten finner vi en tendens att framställa individen som orsak till de sociala problem som finns medan liberala Dagens Nyheter kan ses framställa både individen och samhället och politiska åtgärder som orsak till problemen de framhåller. Aftonbladet som är oberoende socialdemokratisk och ETC med röd och grön färg kan ses representera problem utifrån att det är bristande samhällseliga och politiska åtgärder som bär ansvaret för de problem som finns förknippade med icke-medborgare. Här kan vi även se att det är ett mer framträdande människorättsperspektiv som framhålls. Dessa olika synsätt ser vi även vara i enlighet med respektive tidnings ideologiska hemvist. Oavsett vem som framhålls som bärare av ansvaret för de sociala problemen kan det ses gemensamt för samtliga tidningar att de diskuterar icke-medborgare utifrån en förståelse av att det finns något problem som förknippas med dem. Dessa sociala problem vi kan identifiera som mest framträdande är segregation, utsatthet, integration, kostnader, bostadssituation och arbetslöshet. Vi har funnit att när icke-medborgare diskuteras är framträdande framställningar sådana som handlar om att icke-medborgare innebär kostnader för Sverige, kan försvaga den svenska gemenskapen och utgöra ett hot mot den svenska kulturen och att en misstänksamhet kan ses uttryckas mot icke-medborgare. När inte sådant framhålls är det framförallt icke-medborgare som offer för bristande politiska eller samhällseliga åtgärder som framhålls. En slutsats vi kan dra av det empiriska materialet är att oavsett vilket problem som förknippas med icke-medborgare och hur problemrepresentationen framhåller olika aktörer som ansvariga för existensen av det kan vi se att när icke-medborgare diskuteras så finns något gemensamt och det är att icke-medborgares befinnande i Sverige kan förstås som problematiskt på något vis. Alltså kan själva existensen av icke-medborgare i Sverige kopplas till de sociala problem som framhålls.

6 Avslutande diskussion

Som framhållits i vår resultatdel så är det gemensamma för samtliga texter i det empiriska materialet att det kan ses finnas något socialt problem som förknippas med fenomenet icke-medborgare. Även då positiva aspekter framhålls kan vi se att det ändå är utifrån en förståelse av att det i grunden finns något problem förknippat med det och att det är ett lösningsförslag som erbjuds. Bacchi (2009) framhåller att varje lösningsförslag innehåller en problemrepresentation av hur det aktuella problemet förstås, och vi ser en rimlig slutsats av vår undersökning vara att förekomsten av lösningsförslag motiverar att det kan sägas finnas en förståelse av fenomenet icke-medborgare som, i olika utsträckning, något problematiskt.

Theorin (2021) framhåller att media för många är den främsta informationskällan kring politik. Det här tillsammans med resultatet för undersökningen som visar på en del skillnader som finns ger för oss upphov till insikter om betydelsen av att kontinuerligt kritiskt granska det vi läser och även om betydelsen av att reflektera kring varifrån vi får vår information och kanske betydelsen av att sträva efter inhämtande av information från ett brett antal källor.

Användning av fenomenet icke-medborgare har varit hjälpsamt för att ringa in undersökningsområdet. Fenomenet icke-medborgare kunde vi identifiera genom användningen av begreppen etnos och demos, då det var svårt att hitta ett begrepp som omfattar alla de individer vi ville undersöka framställandet av. I kodschemat kan ses de benämningar på icke-medborgare vi funnit (se bilaga 1), och en slutsats kan dras av det om att samtliga tidningar hänvisar till icke-europeiska, icke-nordiska eller icke-västliga individer. Således kan detta tyda på en diskurs kring ett skiljegörande mellan individer beroende på huruvida de befinner sig i vårt närområde eller inte, vilket i sin tur kan påverka synen på individer utifrån om de bör omfattas av de rättigheter som existerar inom den nationella gemenskapen samt huruvida de kan ses tillhöra den eller inte. I inledningen för denna uppsats ville vi väcka tankar kring vad det innebär att ses tillhöra den svenska nationella gemenskapen, vad svenskhet kan vara och hur och varför en del individer ses exkluderade från den nationella gemenskapen. Fastän en del kriterier uppfylls som skulle kunna ses göra dem inkluderade kan det ses vara otillräckligt. Detta menar vi kunde tyda på att det finns andra faktorer som påverkar. Utifrån olika politiska ideologier som utgår från lojalitet respektive solidaritet skulle det kunna vara en möjlig förklaring kring mekanismer som inkluderar respektive exkluderar individer från en gemenskap. Genom denna uppsats har vi

ämnat att visa hur detta kan påverkas av hur icke-medborgare framställs och försöka erbjuda en förståelse av hur fenomenet kan ses förstås, för att på så sätt synliggöra exkluderande mekaniker. Detta ser vi att vi kunnat synliggöra genom att uppmärksamma faktorer som bland andra illojalitet, konstruerande av kategorier och olika synsätt kring vilka som exempelvis bör erbjudas hjälp och få tillgång till de rättigheter som existerar inom välfärdssamhället.

En strävan med denna uppsats är att förmedla dessa insikter och att erbjuda ett förslag på hur WPR kan användas som ett användbart och givande verktyg för att kritiskt kunna granska olika typer av texter och problemformuleringar vi ständigt presenteras för genom bland annat media, debatter, policys och politiska förslag. Det här identifierar vi även som faktorer som gör undersökningen relevant för socialt arbete. Genom ett kritiskt förhållningssätt gentemot olika typer av information vi ges kan vi få syn på underliggande tankar bakom problemrepresentationer, de tystnader som inte nämns och därav synliggöra vilka effekter detta kan ge. Relevansen för socialt arbete ser vi även ligger i att erbjuda en förståelse av hur individer och kategorier framställs. Vi ser att det kritiska förhållningssätt till problemrepresentationer vi här framhållit kan ses appliceras på olika typer av kategoriseringar av individer, vilket är vanligt inom det sociala arbetet. En annan insikt som undersökningen gett upphov till hos oss är att när icke-medborgare diskuteras är det generellt ett utifrån-perspektiv som presenteras där icke-medborgares röster lyser med sin frånvaro i diskussionerna. Brune i SOU (2006) framhåller detta som en form av diskursiv diskriminering, genom att rapportera om något fenomen men låta ”deras” perspektiv utebli. Agovino, Carillo och Spagnolo (2022) menar att frekvent rapportering om invandring kan leda till alarmism och en bild av att fenomenet är ur kontroll. Som vi nämnde under metoddelen har vi under urvalsprocessen tillsammans läst över hundra ledartexter som vi såg anknöt till uppsatsens syfte. Det kan ses tyda på att ämnet ses vara av stor relevans och att fenomenet som vi här valt att kalla icke-medborgare är något det i hög utsträckning skrivs om. Dock bör ha i åtanke att vår urvalsperiod sträckt sig tre månader bakåt innan valet 2022 vilket skulle kunna påverka omfattningen av hur mycket som skrevs om det då migrations- och flyktingpolitik stod högt på den politiska agendan under den aktuella tidsperioden. Det ser vi även möjligen skulle kunna påverka tonen i texterna och vad som väljs att skriva kring det. Således ser vi detta som en möjlig svaghet med studien då urvalsperioden kan ha påverkat omfattningen av relevant material och skulle kunna framställa rapporteringen kring icke-medborgare som mer utbredd än vad den annars normalt är. Dock var det just eventuella skillnader och likheter i olika framställningar vi ville åt vilket kan ses motivera perioden för

undersökningen. Med det i åtanke ser vi ändå att den stora omfattningen av relevanta texter för ämnet vi funnit kan tyda på att det här är ett ämne som återkommande utgör föremål för rapportering och debatter, och därav ett ämne och en rapportering som bör kritiskt granskas.

Angående fortsatt forskning ser vi det kunna vara intressant att göra en liknande undersökning under en annan tidsperiod för att på det viset kunna jämföra de resultaten med de vi funnit och undersöka huruvida det framkommer skillnader och likheter i dem. Vidare ser vi att vad som framhållits kring det uteblivna perspektivet från individer tillhörande fenomenet icke-medborgare själva kring hur rapportering och framställningar upplevs hade varit givande att undersöka. Vi anser det vara ett rimligt antagande att det gör något med individer att tillhöra något som kontinuerligt diskuteras och debatteras inom politik och media och vad detta kan vara är något vi gärna ser oss kunna fördjupa oss i.

Referenser

Aalberg, Toril, Shanto Iyengar & Solomon Messing (2012) Who is a 'Deserving' Immigrant? An Experimental Study of Norwegian Attitudes. *Scandinavian Political Studies* 35(2): 97-116

Agovino, Massimiliano, Maria Rosario Carillo & Nicola Spagnolo (2022) Effect of Media News on Radicalization of Attitudes of Immigration. *Journal of Economics, Race, and Policy*, 5:318-340.

Bacchi, Carol (2009) *Analysing policy: What's the problem represented to be?* Pearson Australia.

Bacchi, Carol (2012) Introducing the 'What's the Problem Represented to be?' approach. I: Angelique Bletsas & Christine Beasley (red.) *Engaging with Carol Bacchi. Strategic Interventions and Exchanges*. Adelaide: The University of Adelaide.

Bexelius, Maria (2011) Arendt och rätten till rättigheter. I: Ulrika Björk & Anders Burman (red.) *Konsten att handla - konsten att tänka: Hannah Arendt om det politiska*. Stockholm: Axl Books

Bletsas, Angelique & Christine Beasley (2012) Introduction. I: Angelique Bletsas & Christine Beasley (red.) *Engaging with Carl Bacchi. Strategic Interventions and Exchanges*. Adelaide: The University of Adelaide.

Boréus, Kristina & Göran Bergström (2018) Samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys. I: Kristina Boréus & Göran Bergström (red.) *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur.

Boréus, Kristina & Sebastian Kohl (2018) Innehållsanalys. I: Kristina Boréus & Göran Bergström (red.) *Textens mening och makt*. Lund: Studentlitteratur.

Borevi, Karin (2002) *Välfärdsstaten i det mångkulturella samhället*. Department of Government, Uppsala University.

Bryman, Alan (2018) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber.

Dagens Nyheter (2021) *Utvisas efter 20 år med jobb och skola i Sverige*.

[<https://www.dn.se/sthlm/utvisas-efter-20-ar-med-jobb-och-skola-i-sverige/>. Hämtat: 2022-12-07].

Erez, Lior (2020) Liberal nationalism, immigration, and the problem of multiple national identities. *Critical Review of International Social and Political Philosophy*, 23(4): 495-517.

EU-kommissionen (2022) Governance of migrant integration in Sweden.

[https://ec.europa.eu/migrant-integration/country-governance/governance/sweden_en?fbclid=IwAR0--zP6M7cIvc0_H7d0DgIfd3LIQZF44rVmWAlcb6io8zCIOi0EIg8vcs#public-authorities. Hämtat: 2022-12-06].

Fejes, Andreas & Magnus Dahlstedt (2020) Language introduction as a space for the inclusion and exclusion of young asylum seekers in Sweden. *International journal of qualitative studies on health and well being*, 15: 1-9.

Herz, Marcus, Jesper Andreasson & Frida Andréasson (2022) The precariousness of asylum-seekers' care and support: informal care within and because of the immigration process, *International Journal of Care and Caring*.

Kallenberg, Kim Silow & Erika Sigvardsdotter (2019) Om Sverige, svenskhet och de Andra i samhällsorientering för nyanlända. *Arkiv – tidskrift för samhällsanalys*, (11):71-96.

Koehler, Gabriele (2016) The fundamental rights of refugees – Where have they gone? *Global Social Policy*, 16(3): 311-314

Lundberg, Anna & Mikael Spång (2016) Papperslösa och Hannah Arendts reflektion om rätten att ha rättigheter. I: Maja Sager, Helena Holgersson & Klara Öberg (red.) *Irreguljär Migration i Sverige. Rättigheter, vardagserfarenheter, motstånd och statliga kategoriseringar*. Daidalos.

Ocast (2022) Topplista över populära nyhetstidningar i Sverige
[<https://ocast.com/se/toplists/nyhetstidningar>. Hämtat 2022-11-30].

Riser, John (2013) Obligation to Society, Loyalty to Community. *Minerva – An Internet Journal of Philosophy*. 17: 31-48.

Schemer, Christian (2012) The Influence of News Media on Stereotypic Attitudes Toward Immigrants in a Political science. *Journal of Communication*. 62(5): 739-757.

Shen, Hanlei & Lun Xia (2022) Research on integration structure and path of floating population based on structural equation model: Evidence from China. *Social indicators research: An International and Interdisciplinary Journal for Quality-Of-Life Measurement*. 1-26.

SOU 2006:21. *Mediernas Vi och Dom. Mediernas betydelse för den strukturella diskrimineringen*. Rapport av Utredningen om makt, integration och strukturell diskriminering.

SOU 2017:6. *Invandring i medierna - Hur rapporterade svenska tidningar åren 2010-2015?* Rapport av Delegationen för Migrationsstudier.

SVT (2022) *Har bott halva sitt liv i Halmstad – nu ska Chancelvie, 22, utvisas till Kongo*. [<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/halland/har-bott-halva-sitt-liv-i-halmstad-nu-ska-chancelvie-22-utvisas-sjalv-till-kongo/>. Hämtat: 2022-12-07].

Theorin, Nora (2019) Maintainers of Ethnic Hierarchies? Investigating the Relationship Between Media Use and Attitudes Toward Perceived Remote Versus Perceived Close Immigration. *Mass Communication and Society*, 22: 827-850.

Theorin, Nora (2021) *Us Versus Them and the Role of the Media. The Influence of Media on Attitudes Toward Migration*. Doktorsavhandling. Göteborg: Göteborgs Universitet.

Vetenskapsrådet (2017) *God forsknings sed*. Stockholm: Vetenskapsrådet.

Empiriska referenser

Al-Dewany, Zina (2022) *Ett hån att dödssjuka ska "lära sig svenska"*.

[<https://www.aftonbladet.se/ledare/a/EaGmy5/ett-han-att-dodsjuka-ska-lara-sig-svenska>.

Hämtat: 2022-11-20].

Bohlin, Rebecka (2022) *Flyktingarna fick kommunen att blomstra*.

[<https://www.etc.se/feature/flyktingarna-fick-kommunen-att-blomstra-hade-inte-klarat-oss-utan-dem>. Hämtat: 2022-11-19].

Cwejman, Adam (2022) *Sorgligt att svenska flaggan saknas på studentflaken*.

[<https://www.gp.se/ledare/sorgligt-att-svenska-flaggan-saknas-p%C3%A5-studentflaken-1.75103251>. Hämtat: 2022-11-21].

Boström, Håkan (2022) *Britterna visar vägen i asylpolitiken*.

[<https://www.gp.se/ledare/britterna-visar-v%C3%A4gen-i-asylpolitiken-1.74940640>. Hämtat: 2022-11-21].

Dagens Nyheters ledarredaktion (2022a) *Anders Ygeman vill göra människorna till*

problemet. [<https://www.dn.se/ledare/anders-ygeman-vill-gora-manniskorna-till-problemet/>.

Hämtat: 2022-11-23].

Dagens Nyheters ledarredaktion (2022b) *Ge de ukrainska flyktingarna en ärlig chans att etablera sig i Sverige*.

[<https://www.dn.se/ledare/ge-de-ukrainska-flyktingarna-en-arlig-chans-att-etablera-sig-i-sverige/>. Hämtat: 2022-11-24].

Dinamarca, Rossana (2022) *Jag vill inte behöva välja mellan mycket eller lite mindre rasism*.

[<https://www.etc.se/ledare/jag-vill-inte-behoeva-vaelja-mellan-mycket-eller-lite-mindre-rasism>. Hämtat: 2022-11-19].

Gustavsson, Peter (2022) *Med passet i min hand blir jag svensk i Rinkeby.*

[<https://www.aftonbladet.se/ledare/a/k6ARP6/gangen-blev-starka-nar-samhallet-drog-sig-tillbaka>. Hämtat: 2022-11-20].

Huitfeldt, Jörgen (2022) *Journalister och ordmärkare bär ansvaret för segregationen.*

[<https://www.dn.se/ledare/jorgen-huitfeldt-journalister-och-ordmarkare-bar-ansvaret-for-segregationen/>. Hämtat: 2022-11-24].

Häyrynen, Lotta Ilona (2022) *Ni pratar om poliser – i Husby pratar vi om mat för dagen.*

[<https://www.aftonbladet.se/ledare/a/wOaWrn/ni-pratar-om-poliser-i-husby-pratar-vi-om-mat-for-dagen>. Hämtat: 2022-11-20].

Pihl, Karin (2022) *Rätt med familjeplanerade insatser i förorten.*

[<https://www.gp.se/ledare/r%C3%A4tt-med-familjeplanerade-insatser-i-f%C3%B6rorten-1.75030063>. Hämtat: 2022-11-21].

Vianden, Laila (2022) *Blåbrun valseger kan göra att Sverige börjar likna Kina.*

[<https://www.etc.se/ledare/blaabrun-valseger-kan-betyda-att-sverige-boerjar-likna-kina>. Hämtat: 2022-11-19].

Bilaga 1. Kodschema

Aftonbladet

Hur namnges gruppen?	Problemet som förknippas med gruppen	Hur är problemet representerat?
Utsatta, utomnordisk bakgrund, nyanlända, medborgare, de boende, utlandssvensk, människor, husbyborna, kvinnor och familjer, söner, klasskompisar, befolkningen, människor som inte kan språket, kvinnor, föräldrar, äldre, patienter, bröder	Segregation. Dödsskjutningar. Organiserad brottslighet. Grundläggande behov ej uppfyllda. Brist på investering inom vården.	Att samhällets insatser inte varit tillräckliga i områden. Skjutningar traumatiserar områden och finns inte skyddsnet för sorg- och traumabehandling. Saknas trygghetskänsla i området. Högerpolitiker vill begränsa tolkstöd på grund av kostnadsbesparingar.

ETC

Hur namnges gruppen?	Problemet som förknippas med gruppen	Hur är problemet representerat?
Flyktingar, arbetare, invandrare, migranter, svartskallar, invandrarbakgrund, anställda, nyanlända, ensamkommande unga, de med utländsk-klingande namn, utrikes födda, icke-västliga, utländsk	Segregation, arbetslöshet, ekonomisk belastning. Kritik mot att migration ses som grunden till alla samhällsproblemen. Att alla inte omfattas av samma rättigheter.	Att kommuner inte ger rätt förutsättningar för nyanlända att integreras. Samhällsproblemen förknippade med gruppen beror på politiken. En högerpolitik riskerar att begränsa att alla i Sverige har tillgång till samma rättigheter.

Dagens Nyheter

Hur namnges gruppen?	Problemet som förknippas med gruppen	Hur är problemet representerat?
Barn som behöver det (mer resurser och bättre lärare), fel härkomst (syftar till hur S-politiker ser dem), utomnordisk bakgrund, ursprung i länder utanför Europa och Norden, utländsk bakgrund, skyddssökande, flyktingar, skyddsbehövande, barnen som flytt, unga män	Segregationen ökat och bristande integration. Utanförskap/segregation. Integrationsmöjligheter för ukrainska flyktingar.	Boende i utsatta områden har sämre förutsättningar för att samhällets insatser där är bristande. Debatten kring segregation handlar om definitioner och ordval av gruppen som utsätts för det, istället för lösningar. Satsningar på integration från staten är frånvarande för de ukrainska flyktingarna.

Göteborgs-Posten

Hur namnges gruppen?	Problemet som förknippas med gruppen	Hur är problemet representerat?
Föräldrar födda i utlandet, DU, utländsk bakgrund, invandrare, utrikes bakgrund, födda i utlandet, något annat, födda utanför Europa, utrikesfödda, född utomlands, asylsökande, flyktingar, migranter, utsatta grupper, svensksomalier kriminella, mindre självständiga	Studenter med utländsk bakgrund identifierar sig inte med det svenska. Trångboddhet, misslyckad skolgång, kriminella miljöer och ökad försörjningsbörda för skattebetalare. Människor tar sig olovligen till Europa för att söka asyl.	Föräldrar förmedlar inte att deras barn ska vilja bli en del av Sverige och det finns ingen gemensam identitet bland svenskar. Kulturella förklaringar och att kvinnor lever i patriarkala miljöer med starka traditionella könsroller. Europa kan inte ha en stor asylinvandring från länder som inte tillhör närområdet och människor vill söka asyl i världens rikaste länder.